formidine acumẽ dǒ
ctrinę obtundat.
Pax fratribus
Pacẽ optat eis q̃ eſt
ianua dilectionis.
Philippenſes
ſũt ⁊c. Qui accepto
verbo pdicatõis ab
apoſtolo firmati ĩ fide
fuerũt· nec pſeudo a/
poſtolos receperũt· vñ
cos laudat aplus. Hi
paulo per epaphrodi
tũ aliquã ſubſtantiã
romã miſerãt· quẽ cũ
hac remittit ęp̃ſtola ĩ
qua cũ pñs non põt·
mũit eos ↄtra duplex
bellum tribulatorꝝ· et
pſeudo p̃dicatorꝝ· vt
oĩa pro chriſto ſuſtine
ant aduerſa cuꝫ hũili
tate ſicut chriſtꝰ fecit· ⁊
legalia a pſeudo nun
q̃ꝫ recipiant· his nec ſe
apſum noĩat· q̃ nunq̃ꝫ
de eo minus vel cõtra
cum ſenſerant.

C. I.

Paulus. Mo/
re ſolito ſalutatõnem
p̃mittit. Deinde gr̃as
deo agit p eis· ĩplorãſ
eis maiora bona vt et
ĩ virtutibꝫ creſcẽtes ad
pfectõeꝫ perueniant·
Deinde ad patiẽtiam
tribulatõnum monet
exẽplo ſui ⁊ chriſti· po
ſtea vt caueãt a verſu
tijs pſeudo aplorꝝ tan
dẽ admonitõnẽ mora
leꝫ ĩterſerit· ⁊ ꝓpe finẽ
de gr̃a quã ſibi romã
p epafroditũ miſerãt
gaudere ſe dicit
Thimotheus.
Nũc apponit· qꝛ eum
miſſurꝰ erat ad illos· p
pter h̃ eum quodãmõ
cõmẽdãs vt eadem q̃
ſcribit· ab eo bene reci
piant.
Serui. Seruos
dixit· vt ⁊ ipſi p dami
no ferant dura Chri
ſti. vt contra pſeudo
ſtent.
Aug. Sicut duo
ſunt tiores· ſic duę ſer
uitutes· q̃ faciũt duo
genera ſeruorꝝ. Eſt ei
timor quẽ pfecta cha
ritas foras mittit. Eſt.
⁊ ſeruitus ſimĩ cum eo
foras mittẽda. Eſt eti
am timor caſtꝰ perma
nẽs in ſclm ſcli· cui adiũcta ẽ alia ſuitꝰ non manens in ęternũ in domo.
Cum epiſcopis. Epiſcopos p̃ſbiteros dic· nõ eĩ plures epi ĩ vna ci
uitate· neqꝫ preſbiteros ĩtermitteret· vt ad dyacones deſcẽderet. Et ſigt p
dyacões maiores· p ſcõs miores· qꝛ miores p̃mittit· ad hũilitatẽ ĩuitat· qꝛ ⁊
hos ſb̃nectit· oñdit aliquẽ nõ eẽ adeo pfectũ· q̃ nõ indigeat admonitõe
Gratias ago. Q. agite q̃ agitis· qꝛ talia vñ deum laudo.

† ſ vt meram vobis dicat veritatem.
vos in hoc ipſum † vt cognoſcatis
quę circa nos ſunt: ⁊ cõſoletur cor
† ſ per pacem manebunt in charitate· que eſt ex fide.
da veſtra. † Pax fratribus ⁊ chari
tas cum fide a deo patre noſtro:
⁊ domino iheſu chriſto. Gratia cũ
omnibus qui diligunt dominum
† ſ ad ſimilitudinem ſponſe que nõ admittit cor
ruptionẽ. ſ In integritate fidei· vel ĩ vita eterna
noſtrum iheſum chriſtuꝫ in † incor
ruptione AMEN.

Epiſtola ad epheſios explicit.
Argumentũ in ępiſtolã ad phi
lippenſes incipit.

Philippenſes
ſunt macedones. Hi
accepto verbo verita/
tis perſtiterunt in fide: nec recepe/
runt falſos apoſtolos. Hos col/
laudat apoſtolus: ſcribens eis a
roma de carcere per epaphroditũ.

Argumentum explicit.
Epiſtola pauli ad philippẽſes
incipit.

C. I.

Paulꝰ ⁊ thi
ſ timore caſto
motheus ſerui ihe
ſu chriſti omni/
ſ baptiſmate ſanctificatis
† ſ operante chriſto ſ vel
fundatis ſ in fide chriſti.
ſ qui deũ ⁊ hoĩeꝫ credũt.
bus ſãctis † in chri
ſto iheſu· qui ſunt philippis·
ſ id eſt ⁊ ſ Qui eorum bonum pariter optabant
ſ maioribus ⁊ minoribus· vel cum iſtis ſcribit.
† ſ et ſ remiſſio peccõruꝫ.
cuꝫ epiſcopis ⁊ dyaconibus † Gra
† ſ tranquillitas mentis ⁊ reconciliatio ad deũ.
vobis ⁊ † pax a deo patre noſtro et
† ſ omnium. ſ cuius nuꝰ omnia bona omni
bus accedunt.
dño iheſu chriſto. Grãs ago † deo
ſ priuato beneficio ſ Qui mihi facit quod vo
bis in vobis † ſ quotiens veſtri memor fio ſ quod
vtiqꝫ ſum † ſ congruis temporibus
meo ĩ omni † memoria veſtri † ſemp
† ſ habitis
in cunctis orationibus meis † pro
ſ prelatis vel ſubditis † ſ non triſtis de culpa
omnibus vobis cum † gaudio: de

ſ vt perſtetis deprecans † ſ gaudio dico habito
† ſ Quia vos communicaſtis michi in fide· et
pręcationem faciens † ſuper † cõi/
operibus euangelii ſ que eſt.
catione veſtra in ęuangelio xp̃i
ſ conuerſionis veſtre· ⁊ ideo amodo magis ſtan
dum.
a prima die vſqꝫ nunc: confidens
ſ non in vobis.
in domino iheſu hoc ipſum· quia
ſ deus ſ operans.
qui cępit in vobis opus bonum p
ſ cooperans ſ quod operando incepit. † ſ vſqꝫ
ad finem vite· quo deus videbitur
ficiet † vſqꝫ in diem chriſti iheſu·
† ſ aliud non debuit ſentire de tam bonis
Sicut eſt mihi † iuſtum hoc ſentire
pro omnibus vobis· eo q̃ habeã
† in intimo affectu charitatis ſ non in ſolis labiis
† ſ quia compatimini mihi
vos † in corde † ⁊ ĩ vinculis meis· ⁊
ſ contra impugnantes † ſ infirmorum in doctri
na
in defenſione ⁊ † cõfirmatione ęuã
ſ vt in futuro ſitis ſocii ſ etiã miores
gelij: ſocios gaudij mei omẽs vos
† ſ pro omnibus ideo precor· quia cupio vos om
nes eſſe in viſceribus chriſti· vt a chriſto diligami
ni quaſi eius viſcera· ⁊ inde teſt.
eſſe. † Teſtis enim michi eſt deus:
ſ quanto affectu.
quomodo cupiam omnes vos in
ſ etiam.
viſceribus iheſu chriſti. Et hoc oro
vt charitas veſtra magis ac magis
ſ creſcat † ſ vt ſciant in quibus diligere deum ⁊
proximum debeant· ⁊ cum ſcierint: habeant ſen
ſum· id eſt· memoriam ⁊ animaduerſionem in om
nibus rebus. ſ memoria.
abundet † in ſcientia· ⁊ in omni ſen
ſu: vt probetis potiora· vt ſitis ſin
ſ in vobis ſ ad proximum † ſ ⁊ hoc perſeue
ranter ſ vſqꝫ † ſ Id eſt finem vite
ceres ⁊ ſine offẽſa † in † diem chriſti
ſ non ſolum ſine malis· ſed ⁊ pleni fructu· id eſt·
operibus que ſunt fructus iuſticie que eſt habitus
animi † Et hoc ſ non viribus veſtris
Repleti fructu iuſticię † per iheſuꝫ
† ſ per hoc tranſituri in gloriam eternam· vn
de deum laudetis
chriſtum in † gloriam ⁊ laudem di
ſ quia dixit ſe cupere hos fore ſocios gaudii ſui
ideo quid profecerit predicatio eius inſinuat· q.
charis.
Scire autem vos volo fratres.
† ſ exteriorum vndiqꝫ me circundans abundan
tia paſſionũ † ſ vel loco circa· qꝛ ñ ad interiora p
tingunt † ſ q̃ꝫ ad detrimentum· vt mali intende
bant·
quia quę † circa † me ſũt † magis ad
pfectum ęuangelij peruenerunt:
ſ ad profectum † ſ vtilitas vinculorum apparet
in chriſto· qui propter vincula plus annunciatur
† ſ vel vincula ipſa quod eſſent in chriſto· id eſt·
q̃ propter euꝫ vinctus eſſem non pro alio crimĩe
ita † vt † vincula mea manifeſta fie/
ſ vbi maiores puenĩunt
rent in chriſto· in omni pretorio· ⁊

Cõicaſtis. Vel
veſtra communia feci/
ſtis in ęuangelio exal/
tãdo.
Confidens. Q.
deprecor vt ſtetis· ⁊ cõ
fido h̃ ipm̃ fieri a vob
qd̃ precor non aliud·
h̃ videte ne fruſtra cõ
fido.
Vel In vobis
p ſucceſſionẽ· vſqꝫ ad
cõem iudicij diem.
Perficiet. Au/
guſtinus de gratia et
libero arbitrio. Quia
ipſe vt velimus opat
incipiens· q̃ volentibꝫ
coopatur pficiens
Sicut ẽ mihi/
Ita gr̃as ago· depre/
cor ⁊ confido· ſicut iu/
ſtũ eſt ſentire. i. ita vel
le. Et exponit cauſam
eo q̃ habeã vos ĩ cor/
de· ſiue vinctꝰ: ſciens
vos q̃ꝫ vinctos· ſiue
defẽdẽs ęuãgeliũ· qd̃
⁊ vos facitis.
Cupiã omnes
vos ĩ viſce. Id eſt
intimo amore chriſti·
vt ab eo perfecte dili/
gamini· vel eo effectu
diligatis deũ ⁊ p̃xios
q̃ chriſtus qui animã
poſuit.
Vĩ refert ad id qd̃
ſupra dixit ſe deſide/
rare eos eẽ ſocios gau
dij ſui· ⁊ detmĩat q̃no
.ſ. amore chriſti· non
hũano· vt pticipes ha
beat in deo.
Ut pbetis po
tiora. Iteruꝫ creſcat
charitas vr̃a ĩ ſciãꝫ vt
pbare ⁊ diſcernere ſci
atis ñ ſolũ mala ⁊ bo/
na· h̃ etiã int̃ bona q̃
ſint potiora· vt pꝰ p/
batõeꝫ ſitis ſinceres ĩ
vob ſine opibꝰ corru/
ptõis· ⁊ eſtĩ ad proxi
mũ ſine offenſione
Repleti fructu
Id ẽ· mercede iuſticię
adeo vt ſuis gloria et
laus dei· vt p vob di/
catur. mirabilis deus
in ſanctis ſuis.
Scire autem.
Hactenꝰ cõiter locutꝰ
inde ponit ſpẽaliter q̃
tolerãtiã ſuadeãt· pro
vobis gr̃as ago· cõfi
do Vos aũt vo· ſci· f·
Quaſi dicat. Cum ita ſitis pfecti: perſeuerate· ⁊ cauete· ne tribulatões in/
ſtantes hanc veſtram diminuant perfectionem· h̃ exẽplũ mei reſpicite.
Ut vincula mea ⁊c. Hiero. Quia nanqꝫ patienter quęlibet mala
ſuſtineo· patet non eẽ ſcelus falſitatis qd̃ in me iuſta vindicta percellat. h̃
quãdam veritatis virtutem quã ſuſtinẽdi fortitudo magnificat.
Vel de vĩculis meis loq̃bantꝰ· vel p̃dicatores indicabãt ĩ oĩbꝫ p̃torijs.

Et in ceteris oī
bus locis. Cuȝ enī
apoſtolꝰ romę vinctꝰ
detruſus eēt in carce
re in domo impatoris
⁊ doceret euāgeliuȝ ⁊
īfirmos aiaret multa
qȝ miracula patraret
multi per eū crediderūt
intantum · vt domum
perſecutoris eccleſiam
faceret · tūc enī manife
ſta facta ſunt vincula
eius in chriſto. Vel ī
omni ꝑtorio ⁊ ceteris
omnibꝰ locis · i · impa
tori oībus cōſulibꝰ et
principibꝰ ⁊ minoribꝰ
propter chriſtum illuȝ
talia ſuſtinere.

Auderent ſine
timore · Augꝰ. Con
ſtātia enim eius mul
tos aniauit vt non ti
merent euangelizare.

Exiſtimantes
preſſuram. Am
broſiꝰ. Aſtutia ḡ ſimu
latōis iſti chriſtū ānū
ciabāt · vt poſſent ſedi
ciōes excitare apl̄o · q̄i
autori · q̇ multos ꝯgre
gauerat ſuo collegio ·
Ecce quattuor ſpecies
doctoꝝ diſtīxit · duas
bonoꝝ ⁊ duas maloꝝ
qui oēs ānūciant xp̄m
ꝫ nō eodem animo

Augꝰ. Mali enī
nō ſimplici ⁊ veraci a
nimo chriſtū annunci
abāt. Boni vero pu
ro aīo ⁊ fide ſincera ·
oēs tn̄ euangelio pro
ficiebāt · vn̄ ⁊ malos to
lerandos dicit · ſubdēſ
Quid enim.

Quidā aūt ex
co. Conuicti in con
tētione a me. ꝑdicant
ſcd̓m ꝙ eos conuici
debere ꝑdicare.

Ex contentōe.
Ex ꝓuato odio qd̓ a
liquādo mecū cōtule
rūt ⁊ cōfutati ſunt. Et
ne viderent̄ correcti:
addit. Nō puro aīo
Sȝ exiſtimātes · vt ſi
q̇ de ꝑdicatōe eos ac
cuſent: ī me auctorē eꝰ
vindicent.

Quid enim.
Nō ꝓhibȝ mercenari
os · ꝫ ꝑmittit · qꝛ ⁊ ipſi
vtiles ſunt ad aliqua.

ſ locis ⁝ ſ ita profuerunt euāgelio que ſuſtineo
in ceteris omnibꝰ. ⁝ Ut plures de
ſ non in ſe ·
fratribus in domino confidentes:
ſ conſideratione vinculorum ſ ꝙ ante
in vinculis meis abundantius
ſ contra impugnantes ſ Quaſi · meo exemplo
auderent confidenter predicare · ita dicentes: Si
vinctus loquitur · cur non potius nos:
auderent ſine timore verbū loqui
ſ diuerſi a prioribus quia mali. † ſ predicant
ſ quia inuident glorie mei apoſtolatus · ⁊ conten
dunt habere.
Quidam quidem † ⁊ propter inui
† ſ ab his diuerſi boni
diam ⁊ contentionem · † quidaȝ au
† ſ pro dilectione dei ⁊ proximi · exemplo mee bo
ne voluntatis · ſ vt alios ſaluent
tem ⁊ † propter bonam voluntateȝ
ſ non diuerſi † ſ pri
chriſtum predicant · quidā ex † cha
uata ad apoſtolum: vt vicem eius vincti ſupple
rent † ſ Id eſt · pro defenſione ſum poſitus in vi
culis. vel poſitus · id eſt · firmus ⁊ ſtabilis ſum in
defenſione
ritate: ſcientes hoc quoniā † i defen
ſionem euangelij poſitus ſum.
ſ ab his diuerſi · quia mali
Quidam autē ex contentione chri
ſtum annunciant non ſincere: exi
† ſ augmentare
ſtimantes preſſuram † ſe ſuſcitare
† ſ dū etiā mali ad profectum · quid ei refert · qua
intentione.
vinculis meis. † Quid enim dum
† ſ terrene acquiſitionis ſ vt mali.
omni modo ſiue † per occaſionem ·
ſ vt boni ſ vero animo † ſ veritas chriſti.
ſ non falſitas · vnde que dicunt facite ⁊c
ſiue per veritatem † chriſtus annū
† ſ ꝙ per occaſionem · non ſolum per veritatem
⁝ ſ nunc ⁝ ſ vel non ſolum alijs profectus · ſed ⁊
mihi gaudium
cietur: † Et in hoc ⁝ gaudeo ⁝ : ſed ⁊
ſ poſt † ſ pati pro chriſto ſ vel euangelij ex mea
predicatione profectus
gaudebo. Scio enim quia † hoc
ſ in futuro † ſ quod illi ad mortem parāt
mihi proueniet † ad ſalutem per ve
ſ non ſolum meo merito † ſ Id eſt · per ſpiritum
qui ſubtus me quaſi ruiturum ſicut columna ful
cit.
ſtram orationem · ⁊ † ſub miniſtrati
† ſ Quaſi · que erit tanta quantam expecto in fu
onem ſpiritus ihesu chriſti † ſcd̓m
turo · ⁊ in preſenti ſpero † ſ hoc ſpero
expectationem ⁊ ſpem meam · † qꝛ
ſ proſperis vel aduerſis · vt aliquo modo cedam
a predicatione † ſ Statu
in † nullo confundar · ſȝ in omni fi
† ſ a tempore conuerſionis ⁝ ſ dum in vinculis
laboro ⁝ ſ apud gentes
ducia ſicut † ſemper ⁊ ⁝ nūc ⁝ magni
† ſ fama ⁊ gloria chriſti ⁝ ſ etiam qd̓ fragiliuſ ē
ficabitur † chriſtuſ ī ⁝ corpore meo:
ſ Si vixero docendo † ſ exemplum relinquendo
ſiue per vitam ſiue † per mortem.

ſ per vitam · quia cauſa eius viuo · vt euȝ magni
ficem · non ob aliud
Michi autem viuere chriſtus eſt ·
ſ per mortem · quia chriſtus eſt premium mortis
vel ipſum mori eſt lucrum · quia per mortem ab
his miſerijs liberatus ad beatitudinem tranſeam
vel quia per mortem multos lucratur deo
† ſ Et bene operari ⁝ ſ quod mirum videtur
⁊ mori lucrum. Q † ſi viuere ⁝ i car
† ſ Id eſt · tam dignus de opere meo · ſcilicet · ma
gnificare chriſtum
ne † hic michi fructus eſt operis ·
ſ ecce † ſ nedum appetam ⁝ ſ Id eſt · non ſolum
ignoro · ſed ⁊ coartor ſ Ideo ignoro · quia ſ ve
quid eligam: ignoro. Coartor enim e duobus ⁊c
quid † eligam ignoro. ⁝ Coartor ⁝ āt
ſ ex deſiderio diſſoluendi ⁊ neceſſitate viuendi
e duobuſ · deſiderium habens diſ
ſ ab his miſerijs ſ Quia vinctus. ſ preſentiali
ter † ſ q̄tū ad me.
ſolui · ⁊ cuȝ chriſto eſſe · † multo ma
ſ Sed
gis melius. Permanere autem in
† ſ Illud melius · hoc neceſſarium ⁝ ſ Non pro
pter me
carne · † neceſſariū eſt ⁝ propter vos
ſ Quia neceſſariuȝ propter vos · vel ſcio non du
bie · ſed confidens in miſericordia dei
Et hoc confidens · ſcio quia mane
ſ non parum quidē ſed diu † ſ maioribus
⁊ minoribus
bo ⁊ permanebo † omnibus vobis
ſ vt creſcatis per bona
ad profectum veſtrum ⁊ gaudium
ſ Id eſt · vt gratias abundāter agatis deo
cum gaudio
fidei: vt gratulatio veſtra abun
ſ qui bn̄fecit vobis † ſ vobis ſeruato ſ ſci
licet liberato.
det in chriſto ihesu † in me · per me
† ſ futurum ⁝ ſ cōfirmādos
um aduentum † iterum ⁝ ad vos ·
ſ veniaȝ ſi tantummodo. † ſ diſciplina domini
ca ſ Quia ſcd̓m veſtrum meritum dabitur mihi
vita ad opus veſtrum.
Tantuȝ digne † euāgelio chriſti cō
† ſ ita digne vt ⁊c.
uerſamini · † vt ſiue cum venero et
videro vos · ſiue abſens audiam
† ſ hoc ſcilicȝ ⁝ ſ Sancto · cui non heret contrari
us ſpiritus · ⁊ ſicut eſt vnus · ita vos vnanimes ſi
ne diſſenſione
de vobis · † quia ſtatiſ in ⁝ vno ſpiri
† ſ voluntate ſ Omnis enim pugna vnanimiter
aggreſſa victoriam parit ⁝ ſ Et ſ totis viribꝰ ad
implenda que fides exigit
tu † vnanimes: ⁝ collaborātes fidei
† ſ ⁊ poſt hoc ⁝ ſ periculo.
euangelij · † ⁊ in ⁝ nullo terreamini
ſ qui vos terrent per aſpera.
ab aduerſarijs quę eſt illis cauſa
ſ eterne ſ eterne
perditionis: vobis autem ſalutis.
ſ q̄i premiuȝ
Et hoc a deo · quia vobis donatū

Paſtor veritatē ānū
ciat propter veritateȝ
Mercenariꝰ occaſiōe
rei tp̄alis. Fur ⁊ latro
veritatē negat ⁊ tollit
Diligēdus ē ḡ paſtor
tolerandꝰ mercenariꝰ.
cauēdus eſt latro.

Sed et gaudeo
Ideo gaudeo de malꝭ
meis vl̓ de ꝑfectu euā
gelij · qꝛ inde mihi ſalꝰ

In nullo. Hai
mo. Quia ⁊ ſpes ma
gna · ⁊ reſ xp̄a ⁊ hōeſta

Mihi enim. Q.
merito xp̄m magnifi
co ſiue vita ſiue morte
Quia xp̄s mihi viue
re. Id ē · mihi vita hic
ꝑ fidē ⁊ ſpē · ⁊ ī futuro
ꝑ ſpēm · pro hac vita
mortale corpꝰ tradit ·
vt ip̄m īmortale in eꝫ
nū recipiat.

Q ſi viuere. Xp̄s
eſt mihi viuere · vt euȝ
magnificem. Qd̓ ſi ē
tunc neſcio quid eligā
mori an viuere. Qua
ſi · niſi hic fructus eſſet
non dubium quin mo
ri eligerē · vt chriſtum
haberē premiū · ⁊ ideo
ne dubitetis mori.

Coartor ⁊c. Au
gꝰ. de doc. chriſt. Nō
ita diſtinguēdum eſt
vt dicatur. Coartor.
⁊ poſtea ſeqtur · e duo
bꝰ deſideriū hn̄s. ſ. diſ
ſoluēdi ⁊ in carne ma
nendi · qd̓ ex ip̄o textu
ſermoīs diiudicatꝭ · qm̄
ſeqtur · diſſolui ⁊ eē cū
chriſto multo meliꝰ eſt
Apparet ei eum eiꝰ qd̓
optimū ē dicere ſe hr̄e
ꝯcupiſcētiā · vt cum ex
duobus ꝯpellatꝭ · altiꝰ
tm̄ hēat ꝯcupiaȝ · alte
riꝰ nccītatē ꝓpter fres.
Sic ḡ diſtiguēdum ē
Coartor vel ꝯpellor e
duobꝰ. Deīde ſequitꝭ
ego dico deſideriū vl̓
concupiſcentiā diſſol
uēdi · hn̄s ab his miſe
rijs qbꝰ q̄i ꝯpedibꝰ vi
ctus ſū · ⁊ cū xp̄o eē p̄n
tialitꝭ. Et q̄i q̄reretꝭ · q̄
re hꝰ rei potiꝰ hēat cō
cupiſcētiā ſubdit · quia
multo magis meliꝰ eſt
q̄ntū ad me. Et q̄i ite
rū diceretꝭ. Cur ḡ e du

Siue per veritatē. Augꝰ. Veritatē quidā annunciabāt ⁊ ſi nō ꝑ
veritatē · i · nō vero aīo. Ex occaſiōe ei euāgelizabāt querētes ab hōibꝰ cō
moda ſua · terrenis ei cupiditatibꝰ ꝯſulētes regnū celoꝝ annūciabāt · habē
tes in lingua veritatē · ꝫ nō in pectore caſtitatem. Qui ſūt vtiles eis quos
inſtruit dn̄s. Vn̄ ait. Quę dicūt facite · opa aūt eoꝝ nolite facere. Quiſqs
ei a deo · ꝑter deū aliq̇d q̄rit · nō caſte deū q̄rit. Tres inuenimus pſonas · ſi
dn̄i v̓ba in euangelio diligenter inueſtigamus · paſtoris mercenarij furis.

obꝰ ꝯpelleris · ſbdit · qꝛ ē manēdi nccītas dicēs. Permanere āt ī carne nccā
riū eſt ꝓpꝫ vos · n̄ ꝓpꝫ me · q · illud meliꝰ ē m̄ · ꝫ ē nccāriū vob · iō illd̓ cupio · il
lud nō recuſo

Permanere aūt. Ecce qd̓ nō ſibi meliꝰ · ꝫ qd̓ mul
tis expedit eligit ꝓpter charitatem · que pre omnibus eligenda.

Gaudium fidei. Vt d̓ fide via gaudeamꝰ · vel vt vos de fide gau
deatis ī ea ꝑficiētes. Qd̓ non ē niſi vbi eſt munda cōſcientia.

Et hoc a deo. Etiā ꝙ patimini non a vobis eſt · ꝫ a deo · qꝛ ꝑ merito

chriſti qui patri obediuit ·hec inter alias gratias data eſt vobis.
Non ſolũ ⁊c. ſed vt etiã ⁊c. Aug⁹. Vtrũq3 ergo ad dei gratiã pertinet· ⁊ fides credentium ⁊ tolerantia patientiũ· quia vtrunq3 dixit eſſe donatum.
Quale et vidiſtis. Quando nudus verberatus ſum pro muliere phitoniſſa a qua ſpm̃ malignum excluſi· q̃ magnum queſtum pſtabat dominis ſuis.

C. II.

Si qua ergo. A predc̃is infert. Q. Et quia pati eſt donũ dei· et quia patior ⁊c· vt ſupra dictum eſt. Ergo qui me feciſtis iam gaudere de communione veſtra ĩ euangelio chriſti· implete gaudium meum addita ſuſtinentia ⁊ patiẽ tribulationum.
Hic d̃ humilitate ſuadet.
Si qua con. ĩ chri. Si vultis hic conſolationem in reb⁹ xp̃i.i. ĩ remiſſiõe peccatoꝝ· ⁊ in alijs donis. Vel ſi ꝯſolari me vultis. ſi quod ſolatium cha· ẽ· vo· id eſt· ſi vultis vt charitas eccleſiarũ que orant ⁊ bona agunt pro fratrib⁹: ſit vobis ſolatiũ ⁊ cõfortatio in aduerſitatib⁹ veſtris.
Si qua ergo exhortatio. Alia lr̃a. Ambroſi. Si vera eſt exhortatio ſpei in chriſto apud vos· q̃ nos inuicẽ ꝯſolamur ⁊c. In quib⁹ non videntur. ꝓbati· ſi non ſit quod ſubdit

[ſ quẽ diligitis]
eſt pro chriſto· non ſolum vt in eũ credatis: ſed vt etiam pro illo pa-
[ſ vnde maior gloria ſ contra hoſtes.]
tiamini· idem certamen habentes
[ſ dum apud vos preſens fui ſ dũ abſens· ſ .q. non hortor vos ad id qđ ipſe horreã]
quale ⁊ vidiſtis in me· ⁊ nunc audiſtis de me.

C. II.

[ſ Quia pati eſt donum dei· et quia ego patior· ⁊ quia tam vtile eſt vt ſupradictum eſt]
Si qua ergo
[ſ exhortatio]
conſolatio in chriſto eſt· ſi quod ſo-
[ſ communionis ſ Si vultis habere vnionem quam ſpirituſſanctus facit in omnibus fidelibus. ſ per quam coniungimur in vno nouo corpore.]
latium charitatis· Si qua ſocie-
[ſ Si pius affectus eſt in vobis· de quo procedat miſeratõ]
tas ſpiritus· ſi qua viſcera miſera-
[ſ erga me ſ gauiſus ſũ de fide· implete vt conſtanter patiamini.]
tionis· implete gaudium meum·
[ſ ita ſ tunc illa vere· ſi hoc ſit· ſ non diuerſã ĩ fide ſ ad omnes.]
vt idem ſapiatis· eandem charita-
[ſ vnius voluntatis ſ mala cuiuſq3 ſint oĩm.]
tẽ habentes· vnanimes: idipſũ

Si qua ſocietas ⁊c. Aug⁹. Propter hanc ſocietatem illi in quos primitus venit ſpũſſanctus linguis omnium gentium ſunt locuti.
Si qua ſocietas. ſ. ſ. Id eſt· ſi in eo efficimur vnum· quod vere eſt
Si qua viſcera miſ. Id eſt· ſi effectum miſerationis habetis erga me non dico ipſam miſerationem· i· exhibitiõnem miẽ. Si iſta inq̃3 vultis vobis prodeſſe· implete gaudiũ meum· i· eſtote humiles· vnanimes· qđ eritis ſi hoc habueritis· idem .ſ. ſapere ⁊c.
Nihil cõtentõis. Nota contentiões fuiſſe inter eos. Ambro. Erãt aliqui inter eos diſſentientes· inq̃eti· inanis glorie cauſa contendentes· pacem eccleſie rumpentes.
Superiores. Aug. Vere h̃ exiſtimãdũ· q: poteſt eſſe in alio aliq̃d occultum quo ſuperior ſit· etiam ſi bonum noſtrum quo illo videmur ſuperiores eſſe non ſit occultum.
Nõ que ſua ſunt. Hic docet quomodo vitẽt ꝯtẽtionẽ ⁊ inanẽ gloriã· ⁊ q̃ño arbitrẽtur alios ſuꝑiores. ſ. ſi cõſiderauerit nõ ſua bona· ſ3 alioꝝ
Hoc ſẽtite ⁊c. Non querat ſuũ cõmodũ· ſ3 alioꝝ ſicut chriſt⁹.
Ad patiam ⁊ humilitatem vos inuito· Hoc enim debetis in vobis ſentire· qđ in chriſto fuit.
Sicut xp̃s non q̃ſiuit ſua ſed noſtra· ita nos inuicẽ onera nr̃a portem⁹
Qui cum in forma. Aug⁹. Premittit alta de chriſto. vt hi in q̃b⁹ eſt locus abiectionis non dedignentur humiliari. Arbitratus· Sciuit ſe eſſe equalem deo. Non rapinam faciens. i. non vſurpando quod ſuum non eſſet· vt dyabolus· ⁊ primus homo. Vel non eſt arbitratus ſe eq̃lem deo eẽ ſcd̃m humanitatem· qđ eſſet rapinam facere· i· non ſuũ ꝓſumere
Sed ſemetipſum. Oſtẽſa altitudine· ſubdit de humilitate.
Exinaniuit. Aug⁹. Quomodo. Non ſubſtantiam euacuans· non formam dei mutans. Formam ſerui accipiens. Non formam dei amittens· forma ſerui acceſſit· nõn forma dei abſceſſit.
Exinaniuit. Exinanire eſt ab inuiſibilitatis ſue magnitudine ſe inuiſibilem demonſtrare.
In ſimilitudinem hominum factus. Aug. Videamus ergo chriſtum iheſum deum ⁊ hoĩe3. ⁊ factorẽ rerũ ⁊ factũ in rebus· ⁊ creatorem hominis ⁊ creatũ hominem. Deus chriſtus equalis ẽ patri· tãtus ẽ quãtus ille· talis eſt qualis ille· hoc ẽ quod ille. Non hic eſt qui ille· quia ille pater hic filius. Sed hoc ẽ quod ille· quia ille eſt deus ⁊ ille· ille oĩpotens ⁊ ille· ille ĩmutabilis ⁊ ille· iõ non rapina erat· equalis deo· q: natura erat· ſicut ẽ natus· ita ⁊ ſemꝑ nat⁹ ⁊ ſicut ſemper nat⁹ ita ſemper eq̃lis
Idem. Non ita q3 inequalem genuit· vl̃ equalitate3 iam nato addidit· ſed gignẽdo ea3 dedit. quia eq̃lem non imparem genuit. Non igitur immerito ſcriptura vtrũq3 dicit .ſ. ⁊ equalem patri filium· ⁊ patrem maiore3 filio· illud propter formam dei· hoc propter formam ſerui· propter quam non tantũ prẽ ſed etiam ſeipſo ⁊ ſpiritu ſancto minor fac⁹ eſt· ⁊ etiam minoratus ẽ paulo minus ab angelis· ergo ⁊ homo factus eſt· ⁊ permanens deus. Ideo valde rationabiliter ⁊ patre minor eſt homo chriſtus ⁊ patri equalis ẽ ide3 ipſe deus chriſt⁹. Chriſtus enim dei filius et deus eſt ⁊ homo. Deus ab eterno· homo ĩ ſeculo. Deus· q: deus

[ſ vt alius alii contendat preponi. ſ vel etſi bona dicunt· non contentioſis verbis ſ agentes.]
ſentientes. Nihil per contentõnẽ
[ſ propter famam ſeculi que inanis. ſ vt de vobis humilia ſentiatis]
neq3 per inanẽ gloriam· ſed i hu-
[ſ alios apud deum digniores ſ alter alterum]
militate ſuperiores ſibi inuicem
[ſ in cordibus iudicantes ſ hoc poſſunt qui nõ ſua intendunt· ſed que aliorum· vt chriſtus qui ꝓ aliis tanta tulit. ſ bona vel onera.]
arbitrãtes. Non que ſua ſunt ſin-
guli conſiderantes· ſed ⁊ ea que a-
[ſ vt experimento cognoſcat eſſe in vobis ſ vt queratis que aliorum ſunt· non que veſtra.]
liorum. Hoc enim ſentite in vo-
bis: quod ⁊ in chriſto iheſu. Qui
[ſ i plena eſſentia ⁊ equalitate prĩs ſ nõ dico accepiſſet inde aliquid· cum ſit eadem ſubſtãtia cum patre ſ Quia vere erat equalis per naturam]
cum in forma dei eſſet: non rapi-
[ſ certiſſime ſciuit.]
nam arbitratus eſt eſſe ſe equalẽ
[ſ Quaſi equaliſ erat deo patri· ſ3 qm̃ in ſe erat ĩ forma patris manens vtiq3 qđ erat ſ quaſi eni dignitate ſe exuit· dum formam ſerui ſibi vniuit forma dei· ⁊ ne putares formam ſerui in hoc immortalem fieri: addit. In ſimilitudinem hominu3 factus· id eſt· paſſibilis ⁊ mortalis ſ humiliauit.]
deo. Sed ſemetipſum exinani-
uit formam ſerui accipiens. In ſi-
militudinem hominum factus·
et habitu inuentus vt homo.

verbum. Homo· quia in vnitate perſone acceſſit verbo anima rationalis ⁊ caro. Cum enim eſſet vnicus dei filius· vt eſſet etiã plenus gratia· factus ẽ hominis filius· vnus dei filius· ide3 q3 filius hominis. Non duo filij dei deus ⁊ homo· ſed vnus dei filius· deus ſine initio· hõ accepto initio
Idem. Sic enim non augetur numerus perſonarum cum caro accedit anime· vt ſit vnus homo· ſic nec augetur numerus perſonarum cu3 homo accedit verbo vt ſit vnus chriſtus.
Idem. Legitur itaq3 de⁹ hõ· vt intelligamus huius perſone ſingularitatem· non vt ſuſpicemur in carne mutatam diuinitatem. Non enim illa ſuſceptione alterum eorum in alterum conuerſum ⁊ mutatum eſt· nec diuinitas quippe in creaturam mutata eſt· vt deſiſteret eſſe diuinitas. Nec creatura in diuinitatem mutata eſt· vt deſiſteret eſſe creatura.
Factus. Scd̃m formam ſerui. Qui erat infectus ſcd̃m formam dei. ⁊ etiã ſuo Habitu. i. conuerſatione. Inuentus· volenti experiri· vt alius homo· q: comedit· bibit· ſedit ⁊c.
Habitu. Habitus eſt hominis ſuſceptio· quaſi veſtis· que nõ mutat quod veſtitur.
Habitus in ea re dicitur· que vt habeatur accedit. Verũtñ hoc intereſt. Quia quedam eorum que accedunt vt habitum faciant non mutãtur ſed mutant vt ſapientia que de ſtulto ſapientem facit in ſe integra manẽs ⁊ ĩconcuſſa. Quedã vero vt mutent ⁊ mutentur· vt cibus qui amittit ſpẽ3 ſuam cum in corpus vertitur· ⁊ exilitatem in robur commutat. Tercium vero genus nec mutat nec mutatur· ſic anulus poſitus in digito quod genus rariſſime reperitur. Quartum genus cum ea que accedunt mutantur· non a ſua natura· ſed quodammodo formãtur· ⁊ aliam ſpeciem ac formam accipiunt· vt eſt veſtis que deiecta ⁊ depoſita non habet eam formam quam ſumit induta. Induta enim membris accipit formam quam nõ hẽt exuta·

quod genus congruit huic operationi. Et ſcdm hoc. Exinaniuit Augꝰ. deꝰ ſi ius ſemetipſum non formā ſuā mutans· ſed formā ſerui accipiēs neqꝫ cōuerſus aut trāſmutatus in hoīem amiſſa īcommutabili ſtabilitate. In ſimilitudine ho. fac. ē. Ipſe ſuſceptor verum hominem ſuſcipiendo· hec ſimilitudo verꝫ hominez exorimit. Et hab. inuē. ē vt homo. Id ē· habēdo hominē inuētuſ eſt vt homo eis quibꝫ in homīe apparuit. Qꝛ dicit. Vt homo· tale eſt quale illud. Quaſi vnigenitus a pr̄e. Veritatem enim exp̄mit. Nonne ergo habitus ſatis ſignificauit q̄liť dixerat ī ſimilitudīem homo factꝰ· qꝛ nō trāſfiguratōne in hominē ꝟ habitu factꝰ eſt· cum īdutus ē homine· quē ſibi vniens quodāmodo ꝛ cōformās īmortalitati eternitati qꝫ ſociaret.

Humiliauit. Ecce habemꝰ in xp̄o hūilitatē· exinde ſuperbie medicamentum. Quid ḡ ītumeſcis hō O pellis morticia q̇d tenderis. O ſanies fetida quid inflaris· princeps tuus humiľ ꝛ tu ſuperbis. Caput ē humile ꝛ mēbrū ſuperbit.

Propter quod. Dn̄ſa hūilitate chriſti que maxime in paſſiōe apparuit. Nūc de claritate eius ꝛ quid ꝛ q̄ntum humilitas mereatur oſtendit.

Deus illum exaltauit. Secūdum humanitatem exaltauit· que glorioſioꝛ fcā eſt in reſurrectōne. In quo ꝛ diuina natura pōt dici exaltata ſcdm oſtenſionem: qꝛ cepit ſciri qd erat· ſicut in aſſumptione infirmitatꝭ dꝛ exinanita· qꝛ non apparuit qd erat.

Amb. Poſt crucem manifeſtatur q̇d a pr̄e cum generať accepit. Non enim tunc accepit cum a creatura cepit ſciri illius diuinitas· illius maieſtas. Homini nō eſt datum nomen dei qd eſt ſupra omne nomen non ſola appellatōe ꝟ ꝛ natura· ꝟ ei qui equalis· qui ſe exinaniuit: cuiꝰ omnia a patre ſunt.

Donauit illi nomē. Hoc ꝛ ante reſurrectionem habuit· ſed poſt reſurrectionem quod erat in euidenti poſitum eſt: vt ſcirent demones ꝛ homines: quia ꝛ tunc dicitur res fieri: qn̄ innoteſcit.

Augꝰ. Homini donauit nomen quod eſt ſuper omne nomen· non deo vt cum forma ſerui noīetur vnigenitus filiꝰ dei in q̄ mortuꝰ· in q̄ aſcendit ꝛ ſedet ad dexterā pr̄is in eadē ip̄a ſic honorata· ſic glificata· ꝛ celeſti habitu immutata ꝛ filiꝰ ē dauid· ꝛ dn̄s eſt dauid· q̇ eſt ꝛ dominus celeſtium ꝛ terreſtriūm ꝛ infernorum.

Humiliauit ſemetipſū factꝰ obediēſ vſqꝫ ad mortem: mortem autem crucis. Propter quod ꝛ deus exaltauit illū· ꝛ donauit illi nomē quod eſt ſuper omne nomen: vt in nomīe iheſu omne genu flectatur celeſtium terreſtrium ꝛ infernorū Et omnis lingua confiteatur: qꝛ dominus iheſus chriſtus eſt ī gloria dei patris. Itaqꝫ chariſſimi mei ſicut ſemper obediſtis: nō vt in preſentia mea tantum· ſed multo magis nunc in abſentia mea: cum metu et tremore veſtram ſalutem operamini. Deus enim eſt qui operatur in vobiſ ꝛ velle ꝛ perficere pro bona voluntate: Dia autē facite ſine murmuratōibus ꝛ heſitationibuſ: vt ſitis ſine querela ꝛ ſimplices filij dei· ſine reprehenſione in medio natōis praue ꝛ peruerſe: inter quos lucetis ſicut luminaria in mundo verbuz vite continentes ad gloriaz meā in die chriſti: quia non inuacuū cucurri neqꝫ inuacuum laboraui Sed ſi immoloꝛ ſuper ſacrificiū ꝛ obſequium fidei veſtre: gaudeo ꝛ congratuloꝛ omnibus vobis. Idipſum autem ꝛ vos gaudete: ꝛ congratulamini mihi. Spero autem in domino iheſu· timotheum cito me mittere ad vos: vt ꝛ ego bono animo ſim cognitis que circa vos ſunt. Neminem enim habeo tam vnanimē· qui ſincera affectione pro vobis ſollicitus ſit. Omneſ enim que ſua ſunt querūt nō q̄ ſūt iheſu chriſti. Experimentum autem eius cognoſcite: quoniam ſicut pr̄i filius mecum ſeruiuit

[Interlinear gloss:] ꝯ etiam ꝯ tam altum ꝯ patri. ꝯ non ſolum ſuſtinendo conuicia ꝛ obprobria † ꝯ Non quamlibet· ſed. ꝯ qꝛ ignominioſioꝛ † ꝯ Qꝛ tā hūiliter paſſꝰ ē chriſtus ꝯ ꝓpter obedientiā vſqꝫ ad mortem crucis. ꝯ dando impaſſibilitatem ꝛ immortalitatem † ꝯ eſſe deum per naturam quando plenus ab eo deus naſcitur ꝯ chriſto ꝯ honorificentiam q̄ vocatur deus † ꝯ imperio eius ſubijci fateantur angeli homines demones ꝯ tandem in fine † ꝯ bonorum ꝛ malorūz ꝯ ſpōte vel inuite † ꝯ equalis patri quod hic quidam negant † ꝯ quia chriſtꝰ per humilitatez exaltatus ꝯ vel fratres ꝯ in fide ꝛ dilectione. † ꝯ domino ꝛ mihi ꝯ ita nunc. ꝯ Seruientes ꝯ qꝛ nūc minus ſubuenio ꝯ cum magno ꝛ manifeſto timore non preſumptione † ꝯ animi ꝯ Id eſt· cum humilitate ꝯ corporali. † ꝯ operibus mereamini ꝯ Ideo timendum· qꝛ non vos· ſed deus operatur. ꝯ ꝛ preparate ꝯ .i. vitam eternam ꝯ bonum ꝯ qd volumus † ꝯ nō pro meritis veſtris ꝯ nō ſolum cum metu operemini· ſed etiam † ꝯ vt non murmuretis de tribulatione vel dilatione ꝯ nō negligenter ꝛ indeuote † ꝯ vt non heſiteris pati· ſed prompti ſitis ꝯ ita omnia· vt proximus non poſſit de vobis conqueri ꝛ quantum ad vos ſitis ſimplices· non duplices· non enim poteſtis deo ſeruire ꝛ mammone etiaz quantum ad exteros ſine reprehenſione ꝯ ſicut † ꝯ eſtote ꝯ vt non ſit in vobis quod pateat reprehenſioni † ꝯ Et hoc ideo· quia eſtis ꝯ per opera ꝯ per diuerſas ſectas † ꝯ Quaſi· ad hoc eſtis conſtituti ꝛ ideo decet vos eſſe ſine reprehenſione ꝯ doctrina ꝛ vita † ꝯ in celo fixi ꝯ Sic ꝛ vos ſol mundi eſtis quoſ illuminat lux vera ꝯ quia eſtis vaſa euangelij † ꝯ quod vtiqꝫ erit ꝯ nedum veſtraz: ſed ꝛ ꝯ futuram † ꝯ quando videbitur chriſtus ꝯ gloriaz habeo ꝯ non ſine fructu ꝯ in facile conuerſis † ꝯ vel vanū ꝯ in difficilibus conuerſis ꝯ Et non ſolum tunc habebo gloriam· ſed etiam † ꝯ non tantum cucurri· ſed etſi ꝯtingat me mori ꝯ alias emuloꝛ. ꝯ Quaſi. iam obtuli deo fidem ꝛ opera noſtra ſi etiaz ꝛ ipſe pro vobis offeroꝛ † ꝯ intus mente· ꝯ quia certa merces. ꝯ gratias ago ꝯ Si ꝑ me immolamini ꝯ gratias agite † ꝯ non ſolum litteris hoc moneo ſed et. ꝯ per miſericordiam iheſu † ꝯ adeo neceſſe eſt vt veniat· ꝛ adeo erga vos attentus ꝯ Sicut vos eritis bono animo cognitis his que circa me ſunt ꝯ nunc † ꝯ Qui ita concordet mee voluntati in hoc negocio. ꝯ Negligentes enim erant de diſciplina ꝛ cōuerſatione fratrum. Non enim deuoto animo predicabant· ſed propter lucra ꝯ alij † ꝯ in vobis † ꝯ hunc mittam· vos autem eum quem experti ſumus. ꝯ in vita et doctrina. ꝯ obediens ꝯ deo

Vt in nomine iheſu ⁊c. Hic aꝑit cui datū ſit nomē dei· cui oīs creatura flectit genu· i· deo. Sꝫ forte diceret ꝙ hō adoptōe deꝰ eēt. Et ſic xp̄s ex parte verꝰ deꝰ ꝛ ex ꝑte adoptiuꝰ erit. Adoptiuo aūt deo non flectit genu creatura· ꝟ vero. Cōſtat aūt xp̄m verꝫ deū eē cui flectitur genu n̄ adoptiuū.

Quia. d. ihe c. e in. g. pa. Quō pōt fieri vt hō ſit ī gl̄a dei pr̄is etiā ſi adoptiuus deuſ ſit hō· in gl̄a dei pr̄is eē nō pōt. Amb. in li. de trini. ait. Hēt vtiqꝫ v̄bū deꝰ gl̄iam. Sꝫ illiꝰ v̄bi eadē pr̄is gl̄ia eſt· vt pr̄is ꝛ filij vna ſit gloria vn̄ ipſe filiꝰ ait. Nō q̄ro gl̄iaz meaz. i. a pr̄e diuiſam. Nā ꝟ ei ꝯpetit· q̇ natꝰ ē de deo. qꝛ ī gl̄ia dei pr̄is eē· ē nihil differre ab eo· vt vna gl̄ia ſit pr̄is ꝛ filij ꝑ cōez ſb̄az ꝛ v̄tutē. Caue q̄liť intelligas viroꝝ illuſtrium ābroſij ꝛ auguſtini v̄ba ꝑmiſſa· ne ſibi ꝯtraire putenť. Scito ḡ qꝛ ē donatio naturalis ꝛ ē donatō ḡtuita. Natūali donatōe dedit pr̄ nomē ſuꝑ oē nomē deo filio· nō hōi. i. xp̄o ꝟm ꝙ deꝰ· nō ꝟm ꝙ hō. Nec fuit aliud dare· qꝫ ſibi eq̄lē generare. Gratuita v̄o donatōne dedit hōi xp̄o nō deo· qꝛ xp̄us nō in q̄ꝫtū deꝰ· ꝟ inq̄ꝫtū hō ꝑ ḡrām accepit nomē dei· nec ꝑ ḡrām adoptōis· ꝟ ꝑ grāz vniōis· vt nō ſit adoptiuꝰ deꝰ ꝟ verus cui flectiť omne genu.

Cuz metu. Nō ſuꝑbe· qꝛ qui timet ſꝑ ne cadat· hūilis eſt

Deus enim eſt. Nos ḡ voluiꝰ· ꝟ deꝰ oꝑať in nob ꝛ velle et oꝑari. Hoc ei nob et credere ꝛ dicere expedit. qꝛ piū eſt ꝛ verꝫ vt ſic ſit hūiľ ꝯfeſſio ꝛ totū deo deť. Per ꝓpriū ei arbitriū niſi dei gr̄a ip̄m adiuueť· nec ipſa bona voluntas eſſe in homine poteſt.

Omnia autem. Adiūgit patiam humilitati ⁊ ei corde dēnt īcedere

Sint filij dei. Haimo. Sic ei deꝰ ſimplex ē· ita filij eiꝰ puro ꝛ ſimplici

Natōis pra. et per. i. maloꝝ q̇ rectū ordinē deꝑuāt ꝛ ꝑutūt. Qui dicūť natō· qꝛ n̄ ſūt rēati ex aq̄ ꝛ ſp̄ulcō. Sicut lūinaria. V̄bū ſcōs luminibꝰ ꝯꝑat. Sic ei ſtellas celi nō extiguit nox· ſic mētes fideliū adherētes celo ſacre ſcp̄ture· n̄ obſcurat mūdana iniq̇tas. Et ſic illa q̇dq̇d agať in terra etiā ſi q̇ mētiāť de ip̄is ſuos tn̄ in celo curſus nō obliquāt nec retardāt. Ita ſcī q̄rū ꝯuſatio ī celľ eſt· ꝓpter mala mūdi q̄ deſpiciūt· vľ falſa q̄ ꝯfingūtur ī ip̄os· lucē v̄bi· ꝛ vite exēplū nullo mō interpellāt. ⁊ ſtores nulli n̄ ibiothꝰ.

Neminē ei h. Aug. Hoc tp̄e mľti cū ap̄lo mercenarij· filij v̄o vľ paſtores nulli n̄ ibi otheꝰ.

Omnes enim. Hi ſunt mercenarij q̇ ſunt tolerandi· qꝛ eadem hēnt

in oꝛe: que ⁊ paſtoꝛes·
qui vtiqꝫ ſunt diligen
di. Fures vero q̇ falſa
pꝛedicāt· ⁊ latrones q̇
occidunt ſunt cauēdi.

C. III.

De cetero. R.
Huculqꝫ inſtruxi voſ
quomō debeatiſ ſtare
in bello perſecutoꝝ cō
tra tribulationes· de
cetero cōtra pſeudo a
poſtoloſ·ne legalia ab
eis recipiatis moneo:
ſꝫ fidem chꝛiſti ſolam
ſufficere credatis.

De ſinceritate fidei
incipit.

Scribere. Vt
diutius maneat ꝙꝫ ꝓ
latio.

Canes. Magis
conſuetudinem ſequū
tur ꝙꝫ rationem. Ita
pſeudo cōſuetudines
legis tenent·cōtra ve
ritatem irrationabilit̄
latrāt ⁊ moꝛdent.

Malos ope
rarios. Mali opa
rij ſunt qui zizania er
roꝛum ſuperſerunt· q̇
bus frumenta necant
Conciſi ſunt·q2 a chꝛi
ſto ceſi ſūt· ⁊ alios ce
dunt.i.ſeparāt.

Nos ſumꝰ cir
cūciſio. dixit. Nos
habemus circunciſio
nem. Hoc voluit dice
re apoſtolus. Nos ſu
mus iuſticia. Circun
ciſio enim iuſticia eſt.
Magis autem cōmē
dat dicendo nos eſſe
circunciſionem· id eſt·
iuſticiam· ꝙꝫ dicendo
nos eſſe circunciſos·id
eſt· iuſtos· ſic tamen
vt cum iuſticiam dicit
eſſe iuſtos intelliga
mus.

Nos enim ſu
mus circū. Ambꝛ.
Credentes enim circū
cidunt coꝛ ſuū· vt am
putata erroꝛis nebula
aſpiciant ⁊ agnoſcant
dominum creature.

Qui ſpū deo.
vel dei. Auguſtinus.
Notat ſpiritū domi
ni cui latria exhibetur
ſed ſeruitus ſoli crea
toꝛi exhibenda. Alia ē
ſeruitus· qua per cha
ritatem iubemur ſerui
re inuicē· que grece dicitur dulia.

Et non in carne. Carne ſeruit·qui ꝺ rebus carnalibus ſperat ſe pla
cere deo. Cum vero ⁊ ipſa caro per bona opera ſpiritui ſubditur· ſpiritu
ſeruimus deo ·qui carnem domamus· vt ſpiritus obtemperet deo.

Quanquam et ego habeam. Ne videatur cōtemnere in alijs
quod non habet.

ſ in quo potui expiri ſ et quia expertus ſum.
in euangelio. Nunc igitur ſpe
† ſ quem ex
ro me mittere ad vos: mox vt †vi
itum ſint habitura
dero que circa me ſunt. Cōfido au
tem in domino: quoniam ⁊ ipſe ve
ſ Sed interim.
niam ad vos cito. Neceſſariū au
tem exiſtimaui epaphꝛoditum fra
ſ in fide ſ in pꝛedicatōe ſ in aduerſis
trem ⁊ cooperatoꝛem ⁊ commilito
ſ doctoꝛem
nem meum· veſtrum autē apoſto
ſ qui miniſtrauit neceſſaria
lum· ⁊ miniſtrum neceſſitatis mee·
ſ Sunt et alie cauſe
mittere ad vos: Quoniam quidē
ſ videre† ſ non de ſe ſed de
vobis pꝛo eo dolentibus.
omnes vos deſiderabat· ⁊ †meſtuſ
erat. Propterea ꝙ audieratis illū
ſ verberatum in miniſtratione vnde dolebatis
† ſ cur meſtus: quia audierant ·cum poſſent deci
pi. Reſpondet quia non ſolum fama· ſed ipſa re ī
firmatus· ⁊ ita confirmaretur auditus coꝛum ma
gis ac magis ⁊ doloꝛ augeretur niſi cito ad eos
iret. Et hoc eſt quod ſubdit. ſ ex egritudine nō
verberatione
infirmatum. †Nam ⁊ infirmatus
† ſ moꝛtis periculū ſ ia
eſt vſqꝫ ad †moꝛtem: ſed deus mi
nando eum
ſertus eſt eius. Non ſolum autē
ſ vel noſtri quiꝰ eū
ſeruauit† ſ in hoc mei miſertus. ¦ ſ de moꝛte
eius· verum etiā ⁊ mei: †ne ¦ triſti
† ſ de infirmitate que nocebat nobis
ciam †ſuper triſticiam haberem.
ſ ꝙꝫ eſſet pꝛopoſitum † ſ ad vos.
Feſtinantius ergo †miſi illū vt vi
† ſ pꝛo cuius abſentia triſtari vos noui
ſo illo iterum †gaudeatis· ⁊ ego ſi
ſ Quam habebam de vobis triſtibus
ne triſticia ſim. Excipite itaqꝫ illū
† ſ vt per bona opera oſtendatis vos gaudere de
eo ¦ ſ quod ſit ¦ ſ Id eſt ·ſpirituale
cum omni †gaudio ¦ in ¦ domino· ⁊
ſ illum quia eſt
huiuſmodi cum honoꝛe habetote:
† ſ qꝺ chꝛiſtus docuit ⁊ fecit qui venit miniſtrare
⁊ non miniſtrari
quoniam †pꝛopter opus chꝛiſti vſ
ſ periculum moꝛtis † ſ ex deliberatione non co
actus.
qꝫ ad moꝛtem acceſſit· †tradens a
ſ vitam† ſ rē dediſtis·ſed qui ferret de vobis de
fuit.
nimam ſuam vt impleret †id quod
ex vobis deerat erga meum obſe
quium.

C. III.

ſ Scꝫ ↄtra pſeudo ſ deinceps
De cetero fra
† ſ gaudium omnis boni ha
beatiſ in domino·non in carna
libus obſeruantijs.
tres mei †gaudete in domino: Ea
ſ que pꝛeſens dixi· vt in domino tantum gaude
retis † ſ abſentꝫ
dem vobis ſcribere †michi quidē
† ſ Contra inſtantes pſeudo
non pigrum: vobis autem †neceſ
† ſ vt in domino gaudeatis: cognoſcite illos eſſe
canes ¦ ſ contra veritatem latrantes ¦ ſ cogno
ſcite.
ſariū. †Videte ¦ canes: ¦ videte ma
ſ zizania erroꝝ ſuperſerentes. ſ a chꝛiſto ſepa
ratos ⁊ alios ſeparantes
los operarioſ: videte conciſionem
ſ hos nomino conciſionem non circunciſionem
nos enim tantum ſ fideles tantum
Nos enim ſumus circunciſio qui
ſ Augꝰ. Non carne ſed ratōne ab omnibus expe
dita·quia ſpiritus regit · ⁊ caro domat† ſ vel deo
ſpiritu †dei ſeruimus: ⁊ gloꝛiamur
ſ quia gloꝛia noſtra chꝛiſtus tantum † ſ car
nali circunciſione ſ vel genere ¦ ſ Spē ſalutis.
in xpo iheſu· ⁊ nō †in carne ¦ fiduciā
† ſ ne videat̄ ñ poſſe fidere in carne. ¦ ſ poſſem
habere ſi qua eſſet: quia plus alijs · et hoc eſt · ſi
quis alius.
habentes †quanquā ⁊ ego ¦ habe
am ⁊ in carne confidentiam. Si
ſ a me qui vos decipit† ſ quaſi inde iuſtus ſit.
quis alius videtur †confidere ī car
† ſ ꝙꝫ pſeudo videoꝛ debere confidere
ne· ego †magis circunciſus octaua
ſ non pꝛoſelitus·non aduena ſ Et ſum † ſ non
de viliori tribu·ſed ¦ ſ qui non fuit de ꝯcubinis
die ex genere iſrael †ꝺ tribu ¦ benia
† ſ non deuenit a gente ¦ ſ natus ¦ ſ parētibus
min. †Hebꝛeus ¦ ex ¦ hebꝛeis· ſecū
† ſ in qua egregius erā ¦ ſ diuiſus ab alijs egre
gius ſ Et fui
dum †legem ¦ phariſeus. Secūdū
ſ dilectionem legis † ſ Quia quidquid legi con
trarium videbatur acriter perſequebar· hoc tunc
nobilitas· nunc apud chꝛiſtū queritur humilitas
ideo tunc ſaulus· nunc vero paulus· id eſt· modi
cus vel humilis
emulationem †perſequens eccleſiā
ſ non veram ſed † ſ que timoꝛe·non
amoꝛe ſeruire facit ſ que manus compꝛimit · nō
animos.
dei. Secūdum iuſticiā† · que in lege
† ſ clamoꝛe de me facto ¦ ſ hec omnia habui · iꝫ
eſt cōuerſatus †ſine querela. ¦ Sꝫ
ſ ante chꝛiſtum ſ vt ſigna veritatis
que michi fuerunt lucra: hec arbi
ſ Si poſt veritatē ſequerer
tratus ſum pꝛopter chꝛiſtum de
ſ quidquid boni eſt deterentia
trimēta. Verūtamen exiſtimo om
nia detrimentum eſſe pꝛopter emi
nētem ſcientiam domini mei iheſu
† ſ chꝛiſtum honoꝛandum.
xpi: †Pꝛopter quē oīa detrimētū

Octaua die.
Vbi lex pꝛecepit· inu
ens ꝙ poſt tempꝰ ſep
tem dierum in octaua
a chꝛiſto petra perfēe
circuncidemur ab om
ni coꝛruptione pene ⁊
culpe.

De tribu ben.
Tribꝰ bē· adheſit iu
de ñ recedens a tēplo.
quando facta eſt ſepa
tio in ſeruo ſalomoīs
Tūc enī tribus iuda q̄
erat regia· ⁊ tribus bē
iamin· ⁊ t'buſ leui que
erat ſacerdotal' reman
ſerūt ſimul nō receden
tes a hierſm ⁊ a tēplo

Hebreus. Au
guſtinus. Hebꝛei ·q̄ſi
abꝛaei mutata littera
ab abꝛaam vnde oꝛi
go trahitur· nō ab he
ber· Hoc autem retra
ctat dicens: Quod dixi ex
abꝛaam cepiſſe gentē
hebꝛeoꝛum. Eſt qui
dē ⁊ hoc credibile vt
hebꝛei· velut abꝛahei
dicti eſſe videant̄. Sꝫ
ex illo verius intelligū
tur appellari · qui vo
cabatur heber tanqꝫ
heberei.

Scꝺm legem
phariſeus. Id eſt·
Non contēptibili ple
bi admixtus· ſed nobi
litate ſegregatus ab a
lijs atqꝫ pꝛimarius.
Pꝛimarij enī quidā
erant ⁊ quaſi ad nobi
litatē iudaicā ſegre
gati· nō contemptibi
li plebi cōmixti· qui di
cebātur phariſei. Nā
dicitur hoc verbum q̄
ſi ſegregationem inter
pꝛetan· ſicut latīe egre
gius dicit̄ quaſi a gre
ge ſepatus.

Scꝺm iuſtici
am. Idem tñ alibi ī
quibus ⁊ nos aliquan
do ambulauimꝰ ī de
ſiderijs carnis· ⁊ era
mus natura filij ire· ta
lis iuſtus ſcꝺm legem
erat · malum tamen
erat talem ſectari iuſti
ciam· ⁊ qꝺ in eo fuit ſi
ne q̄rela · hoc de illo
magnam faciebat q̄re
lam.

Pꝛopter chꝛi
ſtum. Ne aduētum
chꝛiſti oñderem· vel nondū factum· vel ſuperfluum. Inania enim erant hꝫ
omnia impedimenta ne accederetur ad gratiam.

Verūtamen exiſtimo. Non ſolum pꝛopter chꝛiſtum habendum
ita arbitratus ſum· veruntamen·i· hꝫ etiā ſi ipſum non poſſē aſſequi. Pꝛo
pter hoc ſolum·ſ· pꝛopter ſcientiam· quā de iheſu habemus ꝑeminentē ce
teris ſcientijs. Vel que eminet in eo plus ꝙꝫ in alijs · vel ad idem cū pꝛioꝛi

verſu. Hec omnia legis habeo· verum .i. ſed tamen non partim· ſed omnia detrimentum exiſtimo. Propter dilectionem cuius chriſti: non ſolum eſti mo ea detrimentū ſed ⁊ feci· docendo· ⁊ ſpiritualiter viuendo: vt alijs appa reret omnia eſſe detrimenta.

Ut ſtercora. Quaſi· non tantū detrimenta bonorum: ſed que inqui nant iam obſeruantē· ⁊ hoc ideo: vt in futuro chriſtum habeā premiū: ⁊ ħ ſim in illo membꝝ· quod aliter nequit fieri niſi illa eſtimem vt ſtercora

Meam iuſticiam. Vñ alibi ſuam volentes .c. iuſticie di .i. gratie dei non ſunt ſubiecti.

Meam iuſticiam que ex lege. Si ex lege eſt iuſticia· quō tua. Nūquid tu tibi impoſuiſti legem. Deus legem dedit et impoſuit. Deus te legi ſue obtꝑare ꝑcepit Sed ⁊ tua eſt· qꝛ de lege ꝑſumis tua voluntate te legem poſſe implere eſtimans.

Sed illā que ex fide. Que ipetrat a deo ꝗ tollit timorē ⁊ dat amorem· quam deus ſolus operatur ī nobis. Melius eſt enī iuſtum eē q̄ꝫ hominem eſſe. Si ergo hominē te fecit deus· ⁊ iuſtum te facit quod melius ē Nō tu te ꝭ ſine te te fecit. Nō enim adhibuiſti aliquē ſenſum vt te facerꝫ. Qui ergo fecit te neſcientē· iuſtificat volentem. Et cum iuſticia noſtra ſit ex fide quid opus eſt lege· oīno tollenda eſt ſcd̄m vmbram legalium figurarū.

ſ quod plus eſt
feci: ⁊ arbitroꝛ vt ſtercoꝛa· vt chri-
† ſ rationabiliter attendenti ;· ſ membꝛuꝫ ei charitate copulatus.
ſtum lucrifaciaꝫ: † ⁊ inueniar i ;· illo
ſ hoc modo poteſt eſſe in illo † ſ qua penam timet: non amat iuſticiam
non habens meam † iuſticiam que
ex lege eſt· ſed illam que ex fide eſt
† ſ iuſticia ex fide ;· ſ non ex nobis etſi fides ſit noſtra
chꝛiſti iheſu: † que ;· ex deo eſt iuſti-
† ſ valente ;· ſ perfecte in futuro ſ hoc videtur dicere de fide non habente tempus operandi que tamen ad hoc valet
cia in † fide ;· ad cognoſcendum illū
ſ Id eſt· ad noſtram reſurrectionem efficiendam
† ſ quia reſurrexit propter iuſtificationem noſtrā
⁊ virtutem † reſurrectionis eius· et
ſ ad ſ Id eſt· ad hoc vt ſocii chriſti ſimus in patiendo ſ de fide tempus habente operandi ſ que eſt per charitatem
ſocietatem paſſionis illius· confi-
ſ inueniar cum illo ego configura ſ vt ſcilicꝫ moriar ſi opus ſit ſ Imitatoꝛ moꝛtis ⁊ paſſiōis eꝰ.
† ſ contemptans ego.
guratus moꝛti eius: † ſi quo mo-
ſ chꝛiſto in aera ſ veram ⁊ glorioſam
do occurram ad reſurrectionem ꝗ
ſ non inter moꝛtuos † ſ Si quo modo· quia non eſt verum quod hic iam. † ſ aliquid gloꝛie
eſt ex moꝛtuis. † Non ꝙ iam † acce

Iuſticia in fide. Iuſticia .ſ. ens· in fide· ſicut ex fide nata eſt· ita exiſtere non habet niſi in fide.

Ad cognoſcendum. Subdit commendationem fidei per multa ꝗ facit. Facit enim ⁊ ī alia vita cognoſcere deum perfecte· quī ħ fide creditur Et habere reſurrectionem· ꝗ noſtra reſurrectio ē virtus ⁊ efficacia reſurrectōis chꝛiſti. Et in hac vita habere ſocietatem in patiendo. Niſi enim per fidem: nemo tanta pateretur. Et configuratōnem moꝛtis. vt moꝛiamur ſicut ipſe ſi opus eſt.

Vel iuſticia in fide ad cognoſcendum illuꝫ· quaſi· Qui in lege putat iuſtificari· non agnoſcit chriſtum. Sed ego ex fide volo iuſtificari· vt agnoſcam illum· cur natꝰ· cur paſſus· ⁊ agnoſcam que virtus reſurrectōnis ſue .i. iuſtificatio credentium· ⁊ agnoſcam ſocietatem paſſionum· quam noſcit bene: qui per eam ad celi gaudia peruenire credit.

Occurrā. Deo tribuens que mihi tribuit. per hoc venturus ad reſurrectionem. Vel occurram chꝛiſto in iudicio qđ ſcōꝝ eſt tantum· veniēs priꝰ ad reſurrectōnem verā ⁊ glorioſam· ꝗ non ē inter moꝛtuos· ꝭ longe ex moꝛtuis· qꝛ licet oēs reſurgant in die iudicij· ſoli tñ iuſti gl'oſe īmutabūtur· ⁊ occurrēt dño ī aera deportati ab angelis. Impij vero manebūt in terra· quſqꝫ percipiāt terribilem ſententiam iudicis.

Nō ꝙ iam acce. Hoc dicit de ſe· ne illi quoſ laudat: vt hoīes extollātur· ſed laboꝛem adderēt vt ipe facit qui tantus eſt

Sequor aūt. Aug. Non paſſibus coꝛpis· ꝭ mentis affectibus ⁊ vite moꝛibus· vt poſſim eē perfectus iuſticie poſſeſſoꝛ· qui recto itinere de die in diem ſpirituali renouatione proficiens iam perfectus ſum eiuſdem iuſticie viatoꝛ· perfectus enim erat viatoꝛ· ſed nondum ipſius itineris perfectione peruentoꝛ.

Si quo mō cōprehendā. Quia difficile ē· ⁊ ne videatur ſupfluum tot pati· cū fidem ⁊ alia bona habeat· ſubdit merito ꝓ illa gloria tm̄ laboꝛo· qꝛ non dico ꝙ iam accepim aliq̇d· qꝛ ſi q̇d gloꝛie accepi nihil ē ad cōꝑatōnem future. Aut ſi quid accepi vt de cognitōne chꝛiſti: non dico ꝙ in illa perfectus ſim· etſi ita de me quid de alijs?

Si quo mō cōpꝛehendā. Ecce quanta ē fides ꝗ tā grādé petit.

In eo in quo cōpꝛehēſus. Id eſt· per miſericoꝛdiam· per quam a pꝛeſentia dei requiſitus: inuentus ſum.

Fratres. Illud quod dixerat euidentius apit· ⁊ q̇d illud ſit quod nō dū ꝯpꝛehēdit· ꝭ ſeq̄tur vt ꝯpꝛehendat· determinat. Et quaſi mirantibus q̇d dicat cum ait. Non accepi· non ꝑfectus Frēs ait: nō arbitroꝛ (q̇ me melius noui) appꝛehēdiſſe vnū .ſ. Multa q̇dē habeo· ꝭ nōdū vnum Unde. Unā petij .a. Quid ergo agis apl'e Quid mihi imitādū ꝓponis: inquit: Que quidē retro ſunt ꝛc.

Unum. Hoc eſt illud de quo philipꝰ ait: Dñe oſtende nob ꝑrem ⁊ ſuffic̄ nobis

Que retro ſunt Ambꝛo. Pꝛioꝛa acta nō quia mala· ꝭ ꝑua ad meitū ꝭ ad potioꝛa extēſus· vt ſp ꝑficiat ī melius.

Amb. Merita iā ꝑterita obliuiſcens ad celeſtia ꝗ terreniſ pꝛioꝛa ſunt· tota intētōne me extēdēs Vel ad futura merita· a quibus ſi ceſſaret: ⁊ ꝑterita ꝑderet. Perſequor Uſqꝫ donec veniā ad deſtinatū bonū .ſ. Ad brauium. qđ ē deſtiatū mihi ⁊ ꝓmiſſum a deo· ⁊ ad quod ꝓpoſui me currere. Et qꝛ ego ita: ꝗ ⁊ vos philippēſes ħ ſentire· ꝭ ſe eis ꝯnumerat dicens:

ſ virtutem reſurrectionis ſ de cognitōe chꝛiſti.
ſ in cognitione.
perim· aut iam perfectus ſim. Se
ſ pꝛoficiendo temptans. † ſ potero perfecte cognoſcere chꝛiſtum que eſt ſumma beatitudo
quoꝛ autem ſi † quo modo compꝛe
ſ in eo mō ſ etiam nunc
hendam in quo ⁊ compꝛehenſus
ſ vt videam ſicut eſt pꝛout ipſe me videt ſicut ſū
ſ vel vt videam eum in ea claritate in qua apparuit mihi in via quando me compꝛehendit
† ſ non compꝛehendi· qꝛ nec arbitroꝛ ſ quidquid alii putent de me
ſum a chꝛiſto iheſu. † Fratres ego
† ſ me ſed perſequoꝛ non vtiqꝫ tria vel duo· ſed vnū· quod vere eſt vnū in quo oīa bona· hoc modo dans obliuioni que retro ſunt .i. terrena que reliqui.
me non arbitroꝛ † compꝛehendiſſe:
ſ pꝛioꝛa mala.
Unum autem que quidem retro
ſ dans obliuioni ſ celeſtia
ſunt obliuiſcens· Ad ea vero que
ſ toto deſiderio tota intentōne nondum habite rei.
ſunt pꝛioꝛa extendens meipſum
ſ premium ſ Scꝫ
ad deſtinatū perſequoꝛ· ad brauiū
ſ Id eſt· ad quod in ſupernis dandum vocat me deus per filium ſuum
ſuperne vocationis dei in chꝛiſto
† ſ curſoꝛes comparatione alioꝛum ;· ſ perfecte currimus.
iheſu. † Quicunqꝫ ergo ;· perfecti

Quicunqꝫ ꝛc. q. etſi hoc feceritis: hoc dabit vobis deus. Qꝛ ſi quo mō aliter ſapitis q̄ꝫ in futuro ſapiēdū ſit· qꝛ modo per ſpeculū videtis· etiaꝫ hoc reuelabit· quia clare faciet cognoſcere· ⁊ ſe ⁊ alia omnia ꝗ modo obſcure videtis. Vel etiā hoc qđ mō alit' ſapitis ⁊ de deo ⁊ de oībus etiā hāc imꝑfectā cognitōnem vobis deus ꝑ ſpm̄ reuelauit. Vel ita. Si quid .a .ſ .i. ſi ꝑfectā chꝛiſti cognitōnem vos habere putatis· ⁊ hoc .i. vos male ſapere· per miſericoꝛdiam reuelabit deus. Similiter ⁊ de alijs erroꝛibus ꝓ bona vita vos liberabit. Hoc enī faciet ſi humiliter ſapietis ⁊ de vobis ſenſeritis. Qui enim in pace catholica permanet. Si q̇d aliter ſapit q̄ꝫ opoꝛꝫ· deus humili reuelabit. Si auteꝫ illud ſuperbus defendit: deus abijcit· quia ſuꝑbis deꝰ reſiſtit· humilibus dat gratiam.

Vel ita. Non arbitror· me cōpꝛehēdiſſe· hic diſtigue. Nō repꝛhēdi Unum. De me vobis aſſero· ꝙ ⁊ ego obliuiſcēs ea ꝗ retro ſūt. Ad ea vero ꝗ ſunt ꝑoꝛa extēdēs meipſum perſequoꝛ ꝛc.

Extendens meipſum. Aug. Extendebat enī ſe ad celeſtia ſcd̄m intētōnem· nō ſꝫm ꝑuentōnem· non ſꝫm appꝛehenſionem ſicut ⁊ nos ne relabamur tꝑalium amoꝛe vñ iā trāſilinimꝰ· nec remaneamꝰ in ill' in que iam venimus· curramus ītendamus. In via eī ſumus non retro reſpiciamus· ꝭ in anterioꝛa extendamur intētione ⁊ deſiderio. Vita chꝛiſtiani boni ſanctū deſideriū eſt. Quod āt deſideras nōdū vides· ꝭ deſiderādo capax efficieris· vt cū venerit· qđ videas ipleāris. differēdo enī rem deſiderium nrm̄ extendit deus· deſiderando extēdit aīm· extēdēs facit capacem. Deſideremus ergo· qꝛ implēdi ſumꝰ. Hec eſt vita nr̄a vt deſiderando exerceamur. Tm̄ aūt nos exercet ſcm̄ deſideriū· q̄ꝫtū deſideria noſtra amputauerimꝰ ab amoꝛe ſeculi.

Superne vocatōis. Id eſt· eterne vite· ad quam vocat deus· et ideo digna res eſt ⁊ certa.

Quicunqꝫ ergo perfecti. Augꝰ. de tri. Q. Non loquoꝛ imperfectis· qui ad huc lacte potantur non ſolido cibo paſcūtur· ꝭ illis qui intelligunt equalitatem verbi cum patre. Etſi hic ſic vident· non tamen ad huc q̄ modo videndū eſt facie ad faciē. Certa enī fides vtcūqꝫ inchoat agnitōnē

Cogitatio enim certa vel perfecta· non perficit niſi poſt hanc vitam · cū vi
derimus facie ad faciem. Hoc ergo ſapiamus vt tutiorem nouerimus eſſe
affectum vera querendi· q̄ȝ incognita pro cognitis preſumendi. Sic ergo q̄
ram⁹ tāq̄ȝ inuenturi· ſic inueniamus tanq̄ȝ queſituri· de credendis nulla infi
delitate dubitemus· de intelligendis nulla temeritate affirmemus. In illꝭ
autoritas eſt tenenda. In his veritas exquirenda

Perfecti ſumus. Auguſtinus. Sciendum ꝙ iuſticia qua iuſtus ex
fide viuit. Nunc vera iuſticia ē· que licet nō immerito in aliquib⁹ iuſtis pro huius vite capacitate perfecta dicatur · parua tamen ē ad illam magnā. quā cepit equalitas angelorum· quam qui nondum habebat · ⁊ propter illam que iaȝ inerat· perfectum: ⁊ propter iſtam que ad huc deerat· imperfectuȝ ſe eſſe dicebat. At minor iſta iuſticia facit meritum· maior illa premium. Ideo qui iſtā nō ſequitur· illam non aſſequitur.

Hoc ſentiamus. Q nondum pfecti ſumus vt illic perficiamur · quo adhuc perfecte currimus · vt cum venerit quod perfectum ē· deſtruet̄ qđ ex parte. Id ē· iā non ex parte ſit · ſ ex toto· quia fidei ⁊ ſpei res ipſa que videatur ſuccedet. Charitas vero q̄ in his maior ē non auferetur· ſ augebit̄ ⁊ implebitur. In qua plenitudine illud preceptum charitatis implebitur diliges dn̄m d. tuum ⁊c. Nam cū ad huc ē aliquid carnalis ꝯcupiſcentie· non omnino ex tota anima diligitur deus Caro tūc non dicitur concupiſcere· niſi quia carnaliter anima concupiſcit tunc erit iuſtus ſine oī peccato · q: nulla lex erit in membris repugnās legi mētis. Tūc prorſus toto corde tota anima tota mē. diliget deuȝ· qđ eſt ſummum preceptū. Cur ḡ non preciperetur hoī iſta perfectio q̄uis eā in hac vita nemo habeat. Non enim recte curritur· ſi quo currenduȝ eſt neſciatur. Q̄uo autem ſciretur ſi nullis preceptis oſtēderetur

† ſ ꝙ imperfecti comparatione futuri ⁊ illuc tendamus.
ſumus· †hoc ſētiamuſ. Et ſi qđ alit̄
† ſ non tantum dabit brauium ſ vel bit.
ſapitis: ⁊ hoc vobis de⁹ †reuelauit
ſ Etſi aliter· tamen neceſſe eſt † ſ teneamus id
Veruntamen †ad quod peruenimus· †vt †idem ſapiamus: ⁊ in ea
† ſ Scilicet ¦ ſ de illo ſ credendo
ſ Et ſic reuelabit deus quod aliter ſapimus
† ſ fidei· doctrine· ⁊ vite ſ rectitudine viuendi ¦ ſ vt ſicut ego credo doceo operor. ita et vos faciatis ſ Et in his ſcilicet fide ⁊ regula viuendi
dē permaneamuſ †regula. ¦ Imita
† ſ Etſi preſentē non habeatis michi ſimiles imitamini ¦ ſ diligenter inſpicite
tores mei eſtote fratres: †⁊ ¦ obſeruate eoſ qui ita ambulant ſicut ha
† ſ imaginem vite noſtre ¦ ſ Eos· qui ita· multi enim aliter ſ Non ſentientes nobiſcum de legis abolitione· ſed legem cum euangelio eſſe tenendā predicantes.
betis †formam noſtram. ¦ Multi
ſ dū p̄ns eram.
enim ambulant quos ſepe dicebā
† ſ tum pro illorum perditione· tum pro ſimplicium ſubuerſione.
vobis: Nunc autem ⁊ †flens dico
ſ eſſe ſ in fine eorum
inimicos crucis chriſti: quorum finis interitus· † quorum deus venter eſt: ⁊ gloria in † confuſione ipſorum· qui terrena ſapiunt. Noſtra
rum erit eterna pena† ſ Auguſtinus. Hoc ab homine colitur quod pre ceteris diligit
† ſ vel in pudendis eorum circunciſis
ſ In terrenis nil niſi quod vident intelligunt.
ſ Etſi ad huc in terra ſumus
ſ vbi ſpes noſtra
autem conuerſatō in celis eſt. Un
ſ animarum iam q̄uiq̄ȝ etiā corporum.
ſ venturum.
de etiam ſaluatorem expectamus
dominum noſtrum iheſum chriſtum· †qui reformabit ¦ corpus humilitatis noſtre· †configuratuȝ corpori claritatis ſue †ſecundum operationem virtutis ſue qua poſſit etiam ſubijcere ſibi omnia.
† ſ Quaſi· hoc de eo expectamus ꝙ ſicut iam reformauit animas reformabit ⁊ corpora ſimul cū animabus· cum ſecundam ſtolaȝ dabit. ¦ ſ quod per mortem in puluerem ⁊ vermes humiliatur.
ſ deiectōis † ſ ita ꝙ erit ſ Id eſt· aſſimilabimur corpori illius in claritate quam habuit in tranſfiguratione.
† ſ quod poteſt· quia omnia ſibi ſubiicit ſ potentiam operandi qua ſibi ſubijcit omnia
ſ non ſolum corpus reformare

Et ſi quid aliter ſapitis. Id ē· ſi quid melius ad cultum dei excogitaueritis· etiam hoc donū dei eē ſciatis: q: hoc reuelabit vobis. Sed ne qua inde p̄ſumptio oriretur ſubdit· ad qđ p̄uenimus vt idē ſapiamus. ſ ē non extra regulam diſcipline ſapere· ſed quod cōmune ſit ⁊ modeſtū in veritate euangelica.

Veruntamen ad. Modi imp̄fecti· mō alit̄ ſapim⁹ · ſ tamē nccē eſt vt omnes idem de illo ſapiamus ad quod p̄uenim⁹ fide ⁊ ſcientia· ⁊ opere compleamus.

Obſeruate. Vult eos eſſe ſollicitos ne ſubtilitate prauorum capiantur.

Inimicos crucis. Qui carnis obſeruantias inducunt: crucem ſuperfluam aſſerunt.

Deus venter eſt· Auguſtinus Ambroſius. Quaſi in eſca ſalus ſit vt deus ſit venter· ⁊ gloriantur in pudendis circunciſis qđ eſt terrena ſape.

Quorum d. v. ē. Quia· quidquid faciunt pro ventre faciunt. Vel eſcas que ventris ſunt faciunt deum· dū eas iuſtificare hoīes dicūt ⁊ gloria eorum in talibus ē· vnde confundi ⁊ erubeſcere poſſunt · dum per animalia ſe iuſtificari dicunt. Vl gloria eoruȝ temporalis perducet eos ad cōfuſionem eternam. Illi tam praue ambulāt ſ noſtra conuerſatio eſt in celis· id eſt· ⁊ viuendo ⁊ intelligendo ſimus ſimiles angelis Propter quod. i. preter commoda que iaȝ habemus etiaȝ dominum expectamus.

C. IIII.

ſ quia reformabit
Itaqȝ fratres mei chariſſimi· † ⁊ deſiderantiſſimi
† ſ Quos videre multum deſidero· vel qui me deſideratis
ſ Qui eſtis ſ de quorum fide ⁊ opere gaudeo.
ſ in futuro ſ Sicut
gaudium meum ⁊ corona mea: ſic
me vel mihi ſimiles ſtare ſcitis · vel ſicut mō eſtis ⁊ tunc eritis chariſſimi
ſtate in domino chariſſimi. Euchodiam rogo ⁊ ſinticem deprecor †id
ſ Quia plus de ea timeo † ſ Quod dico· non aliud· quia hoc eſt in domino.
† ſ Id eſt· ſecundum dominum ſ alios
ipſuȝ ſapere †in domino. Etiam ro
ſ o ſ proprium † ſ coadiutor ī euāgelio predicando ¦ ſ confortando
go ⁊ te germane †compar· ¦ adiuua
ſ prememoratas mulieres † ſ miniſtrando michi neceſſaria
illas que mecum †laborauerunt in
† ſ Etiam cum iſtis laborauerunt miniſtrando etiam eis neceſſaria
euangelio †cuȝ clemente ⁊ ceteris
† ſ Id eſt· merita ⁊ premia· quia veritatem tenent ſ In domo patris mei manſiones multe ſunt.
adiutoribus meis · quorum †noīa
ſ predeſtinatione dei † ſ dixi ſtate · ⁊ etiam gaudete ¦ ſ non in ſeculo in quo gaudent qui de impunitate nequitiarum letantur
ſunt in libro vite. †Gaudete ¦ in domino ſemper· iterum dico gaudete. †Modeſtia veſtra ¦ nota ſit omnibus hominibus. Dominus prope
† ſ rationabilis conuerſatio ¦ ſ exemplo eorum
alios vult acquiri
† ſ Sine mundi ſollicitudine promiſſa dei pre oculis habere.
eſt: Nichil ¦ ſolliciti ſitis: ſed in

C. IIII. Gaudium et corona. Id eſt· per quos ⁊ ī p̄ntī letificor ⁊ in futuro coronabor diſcipulis enim ī agone victoribus· dignus erit corona magiſter

Euchodiam rogo. Omnes moneo· ſ ſpecialiter euchodiaȝ ⁊ ſinticem· quia he religioſe · predicatores ſuſcipere ſolebāt.

Nomina. Q: diſcreti ſūt meriti· diūſaſ māſiōeſ habebūt ī eterna domo. Vñ In domo pa. m. m. m. ſunt.

Libro vite. Predeſtinatio in qua omnes ſaluandi predeſtinati ſunt. Q. Nolite o philippēſes grauiter ferre ꝙ omnes vos in epl̄a mea ſingillatim nō nominaui· quia et ſi in ea nō eſtis ſcripti in libro tamē vite continemini.

Gaudete. Am. Letatus in fide eoruȝ ⁊ operibus ap̄lus vt alacriores ſint· optat in hoc ſtudio proficiētes gaudere in domino ⁊ id iterat: vt ſe in eis vere gaudere oſtēdat.

Gaudete in domino. Id eſt· in veritate non in iniquitate · in ſpe eternitatis non in flore vanitatis.

Gaudete. Q. quia eorum nomina ſunt in libro vite. Et vt ideȝ vobis certiſſime credatur. Gaudete in domino· id eſt· omne bonuȝ vnde gaudēdum ē ſtatuite in domino· non extra. Et hoc a dō neccārium vobis ē ꝙ iterum dico. Gaudete in domino· non vt quedam alia ſemel· quia hec eſt modeſtia ⁊ rectus modus vt in domino ſit omne gaudium: ⁊ hoc per vos addiſcant alij. vel modeſtia in omnibus fidelibus ⁊ infidelibus vt imitent̄ ne poſſint reprehendere. Et quia dominus. Prope eſt. Id eſt· parat⁹

dare quidquid opus eſt in ſpiritualibus vel tẽporalibus: de nulla re ſitis ſolliciti ⁊ timidi. Sed petitiones de his que vultis impetrare. Innoteſcant. Id eſt. ſint ita vehementes non tepide vt ad deum perueniant. id eſt. compleantur.

In omni oratione. Oratio ⁊ obſecratio cõmunit̃ pro ſe vel alijs ꝺ quibuſlibꝫ. Petitio de rebus nominatim neceſſarijs

Innoteſcant. Hec noticia aſſiduitate fit. ⁊ vigilantia oratõis. Tũc demum pax cuſtodit corda in chriſto. ꝟ ido dicit. qꝛ qui cum deo habet pacem: non timet mentem aduerſaꝫ

Apud deum. Vel angelis qui deo eas offerunt. Vñ. Cũ oraretis oratõnem veſtram obtuli apud deum. Vel nobis ĩnoteſcant apud deum per tolerantiam: nõ apud homines per iactantiam.

Apud deum. Aug⁹. de gratia noui teſta. Non dicitur angelus orationes nr̃as offerre deo. quaſi de⁹ tũc nouerit q̇d velim⁹ vel quo indigeam⁹. q̇ omnia antequã fiant ſicut ⁊ poſtq̃ꝫ facta ſũt nouit. Sꝫ quia neceſſe habꝫ rationalis creatura obtemperans deo tẽporales cauſas ad eternam veritatem referre. ſiue petẽdo q̇d erga ſe fiat. ſiue conſulendo quid faciat In quo ⁊ conteſtatur ꝙ non ſit bonuꝫ quo beata fiat. ſed illud incõmutabile. cuius participatione etiam ſapiens efficitur.

Idem. xv. de trin. Ad omnia quippe ſcienda deo ſufficit ſua perfectio. habet tamẽ nuncios. id eſt. angelos. non ꝙ ei que neſciat annuncient. Nõ enim ſunt vlla que neſciat. ſed bonum eorũ eſt de operibus ſuis: eius conſulere veritatem.

Pax dei. Id eſt. deus qui eſt pax ſumma. que nec cogitari poteſt. ⁊ ideo extra eũ nullo opus eſt.

† ſ que communiter ·|· ſ que cum adiuratione ·|· ſ qui vult alia impetrare. gratus ſit de preteritis.

omni †oratione ⁊ ·|· obſecratione ·|· cũ

gratiarum actione: petitiones veſ nobis eſſe † ſ vos moneo vt petatis. et deum ſine quo humanus labor inutilis eſt oro vt preſtet effectum.

ſtre innoteſcant apud deũ. †Et pax

ſ intellectum.

dei que exuperat omnem ſenſum

† ſ voluntates ⁊ intellectus vt nihil extra chriſtũ appetatis vel intelligatis.

cuſtodiat †corda veſtra ⁊ intelligẽ

† ſ huculq; monui ad tolerantiam ⁊ ad cautelaꝫ ſ moneo vos ad hec

tias veſtras ĩ chriſto ihesu. †De ce

† ſ que ad veram fidem ſunt. tum quia in eis veritas. tum quia per ea pudicicia ſeruatur cũ deo.

tero fratres † quecunqꝫ ſunt vera.

quecunqꝫ pudica. quecunqꝫ iuſta

quecunqꝫ ſancta. quecunqꝫ amabi

lia. quecunqꝫ bone fame. Siqua

ſ hoc ad alia ſ hoc ad famã † ſ q̇ ad perfectionẽ pertinent.

virtus. ſiqua laus diſcipline. †hec

ſ in memoria verſate † ſ omnia. ·|· ſ me docente. ·|· ſ vt digna teneri

cogitate †que ⁊ ·|· didiciſtis. ⁊ ·|· acce

† ſ Item ideo cogitanda. quia hec audiſtis ⁊ vidiſtis in me eſſe ſ ab alijs ſ per vos ſ eſſe.

piſtis. ⁊ †audiſtis. ⁊ vidiſtis in me

† ſ Non ſolum cogitate. ſed ⁊ actu implete. ⁊ deus erit adiuuans hec facere ſ dato

Hec cogitate ⁊ †agite: ⁊ deus pa

† ſ Ad futura hortor. de preteritis autẽ que memorare valet ad incitationem

cis erit vobiſcum. †Gauiſus ſum

ſ qui hoc fecit. non in dono

autem in domino vehemẽter. quo

ſ poſt multa tẽpora † ſ Sicut olim ſ vel repullulaſtis a ſimilitudine arborum. quia ſterilitate aruerant ⁊ quaſi marcuerant ſ miniſtrantes michi.

niam tandem aliquando †refloruiſ

† ſ ad vtilitatem meaꝫ ·|· ſ ita vt ſentiretis quod me purgebat ſicut olim ſ miſericordi ꝯpaſſione

ſtis †pro me ·|· ſentire ſicut ⁊ ſentie

ſ ꝙ

batis. Occupati autẽ eratis. Nõ

Exuperat omnem ſenſum. Noſtrum. non eorum qui ſemper vidẽt facieꝫ patris. Vł pax qua ipſe deus pacatus eſt ſuperat omnem ſenſum preter ſuum. Quia nec nos ſic poſſumus noſſe nec vlli angeli.

De cetero. Hactenus contra perſecutores ⁊ contra pſeudo predicatores monui. De cetero autem in ꝯcluſione q̃ ad perfectionẽ ſunt exponit.

Quecũqꝫ iuſta. Iuſta ad proximum. Sancta in propria vita. ⁊ vt minus dicatur. quecunqꝫ ſunt amabilia. id eſt. amari digna. vt modeſtus inceſſus. humilis ſermo. ⁊ huiuſmodi. ⁊ quecunqꝫ ſunt bone fame. quia ita decet eẽ ſanctos ⁊ iuſtos. vt de his nõ habeatur mala opinio. ſed bona. vt proſint alijs. Que bone fame dico ſiqua virtus in eis eſt. vel laus diſcipline xp̃iane. Non enim curanda eſt bona fama de viribus vel ſcientia mũdi. vel alijs ſecularibus. Vel ita diſtingue. Vt hoc ſcilicet. Siqua laus referatur ad famam. Et illud ſiqua virtus referatur ad alia predicta. Hoc mõ. Cogitate quecunqꝫ ſunt vera ⁊c. Siqua virtus ẽ in eis. Et cogitate q̃ cũqꝫ ſunt bone fame. Siqua laus diſcipline eſt in eis.

Bone fame. Aug⁹. Nobis vita noſtra. alijs bona fama neceſſaria ẽ. Nã q̇ſquis a flagitio⁊ criminib⁹ vitã ſuã cuſtodit. ſibi bñfacit. Quiſq̇s aũt famã. etiã in alios miſericors eſt.

Gauiſus. Hic cõmemorat ꝙ ſibi ſepe neceſſaria miſerant vnde alacritatem ſuã ꝯpenſiorẽ factã oſtendit. qꝛ in q̃ negligẽtes facti fuerãt. adhibita ſolercia iterarunt. vt memores facti apl̃i ſui fruct⁹ emitterẽt in horreo celeſti ꝯdendos.

Aliquando. Aliquo tpe. qꝛ non omĩ potuerũt. Refloruiſtis. miſtrãdo michi nc̃caria. q̃ miſtratõ ꝺꝛ flos: qꝛ inde fruct⁹ vite eterne ꝓuenit

Pro me. Quia mihi ꝓdeſt vĩa ꝯpaſſio. Ne aũt viderent aliq̃ mala cauſa intermiſiſſe. addit. mõ refloruiſtis. ꝟ aũ eratis occupati. ⁊ ĩpediti aliq̇bus aduerſis.

Non quaſi ⁊c. Nõ ꝓpter ſe. ꝟ ꝓfectũ eoꝝ gaudet.

Scio et humiliari ⁊c. Greg. Qui penuria nõ frangit̃. a grãꝝ actõe nõ retrahitur. Qui reꝝ tp̃alium deſiderio nõ accẽdit̃. ſcit hũiliari. i. inopiaꝫ pati.

Abũdare Satiari Eſurire Qui acceptis reb⁹ nõ extollit̃. q̇ eas ad vſũ vanglẽ nõ intorquet. q̇ ſol⁹ nõ poſſidet qꝺ accepit. ꝟ cũ indigẽtib⁹ miſericordit̃ diuidit. ſcit abũdare. Qui acceptis alimẽtis nõ ad ingurgitatõꝫ vẽtris vtitur. ꝟ ad ꝗpatõeꝫ virtutis. nec pl⁹ carni tribuit q̃ꝫ nc̃citas petit. ſcit ſatiari. Qui alimentorum inopiam ſine murmuratõne tolerat. nec ꝑ nc̃citate vict⁹ agit aliq̇d vñ aĩa pc̃i laqueũ incurrat. ſcit eſurire

gauiſus ſum † ſ quaſi pro rebus penuriam conſolantibus.

quaſi †propter penuriaꝫ dico. Ego

ſ in conſuetudine habui † ſ content⁹ his

enim didici in quibus † ſufficiens

ſ ſemper ſ quia † ſ quia inde non frangor ·|· ſ qꝛ

ſum. Scio ⁊ †humiliari. ſcio ⁊ ·|· ab

inde non erigor † ſ in omni loco coram principibus vel quibuſlibet ·|· ſ in omni genere rerum

undare †. Vbiqꝫ ·|· ⁊ in oĩbus inſti

ſ a deo non per me † ſ ne noceat ſaturitas ·|· ſ ne deficiaꝫ ·|· ſ Quaſi. nec de penuria contriſtor. nec de abundantia exulto. ſciens quia abundantia frequenter extollit et penuria tolerata diuitias celeſtes acquirit.

tutus ſum ⁊ †ſatiari ⁊ ·|· eſurire ·|· ⁊ ab

† ſ inſtitutus ſum ·|· ſ non ſolum ſcio ſed poſſum exequi eo confortante qui docuit

undare ⁊ †penuriam pati ·|· Omnia

ſ facere † ſ per eius auxilium ·|· ſ in chriſto qui mihi poſſibilitatem tribuit

poſſum †in eo qui me ·|· confortauit

ſ Quaſi pro rebus datis non gaudeo quibus carere poſſum ſed pro veſtro bono † ſ inde gaudet quia bene fecerũt. ſ Bene quantum ad vos qui qꝺ iuſtum eſt facitis.

Veruntamen †bene feciſtis commu

ſ veſtra bona † ſ vos cõmunicatis ſed alij non.

nicantes tribulationi mee. ·|· Sci

ſ Sicut alij

tis autem ⁊ vos philippenſes qꝺ

ſ hec memorat: vt his quaſi laude dignis magis ſtudeant ſ Scilicet

in principio euangelij quãdo pro

fectus ſũ a macedonia nulla mihi

·|· ſ vt rationabiliter conſideraret ꝙ deberet dare carnalia. que accipiebat ſpiritualia.

eccleſia communicauit ·|· in ratio

ne dati ⁊ accepti. niſi vos ſoli.

ſ non ſolum dum vobis predicaui ſed.

Quia ⁊ theſſalonicam ſemel ⁊ bis

† ſ preter quem nihil eſt querendum ·|· ſ neceſſaria ·|· ſ dico vos bene feciſſe ſ Nõ vt ego implear ſed ne vos inanes

in †vſum michi ·|· miſiſtis. ·|· Non qꝛ

·|· ſ donationis. quia hoc eſt bonum. vnde multa bona proueniunt

quero datum. ſed requiro ·|· fructuꝫ

·|· ſ vt pro opere miſericordie ratio veſtra habeat gratiam ſpiritusſancti

abundantem ·|· in ratione veſtra.

ſ non quero datum. tamen omnia habeo ·|· ſ nõ in vno vt in alio egeam. ſed.

Habeo autem omnia ⁊ ·|· abundo

Cõicãtes tribulatõni mee. Aug. Inde gaudet. inde paſcit̃. qꝛ illi bñfecerũt. nõ quia e⁹ anguſtia relaxata eſt.

Nõ quia q. ⁊c Aug. Datũ ẽ res ipſa q̃ dat̃ vt mun⁹ cib⁹ pot⁹ ⁊ hmõi Fruct⁹ ãt opa bona. ⁊ recta volũtas datoris. vñ dñs ĩ euãg. nõ ait ſimplr̃ Qui recipit iuſtũ l' ꝓphaꝫ. ꝟ addidit. ĩ noĩe iuſti l' ꝓphẽ. Suſcipe eĩ ꝓphaꝫ vel iuſtũ. datũ ẽ. In noĩe iuſti vel ꝓphẽ. ꝟ facere fruct⁹ ẽ. Heliã paviſſe legũtur corui⁹ ⁊ vidua. Sꝫ ꝑ cornũ. q̇ nõ noĩe iuſti. dato paſcebat̃. Per viduam fructu que ſciebat ꝙ hominem dei paſceret.

Sed requiro fruc. Id ẽ. bonã ⁊ rectã volũtatem bone oꝑationi

adiũctam. Nõ eni tã gaudȝ ſubuẽtũ eẽ ſuę neceſſitati· qȝ illoꝝ cõgratulatur fecũditati.

Uel fructũ ab. Id eſt· vt fruct⁹ iuſticię veſtrę abũdãs ſit· cum ratõnem deo redderitis de factis veſtris.

In odorem ſuauitatis. Quę placent deo vt odor ſuauiſſimus. Cõpant eni oratõni q̃ eſt incenſuȝ dei· vnde dr. Date eleemoſinaȝ· ⁊ ipſa orat p vobis ad deum.

Impleat deſiderium. Non in terrenis· ſ in gloria. Ut gloria chriſti ẽ implere deſideria ſanctorũ vel vt ipſe inde ſit glorioſus

Coloſſenſes. ſunt aſiani. Quibꝰ non ipſe apoſtol⁹ p̃dicauit· ſ eius diſcipuli archipp⁹ ⁊ epaphras. Archippus vero ĩ eos miniſteriuȝ acceperat. Epaphras aũt ex eis oriũdus ab aplo ĩſtruct⁹· doctrinam archippi cõfirmauerat. Superuenientib⁹ aũt pſeudo apl'is ⁊ carnales obſeruãtias p̃dicantibꝰ· dubiũ erat qbꝰ poti⁹ credẽdũ eẽt. Uñ paulus cui⁹ autoritas celebris erat: q̃ſi medi⁹ iudicat q̃ ps poti⁹ ſit tenẽda. Deſcribit aũt xp̃m et ei⁹ bñficia· q̃uo ẽ ſufficiẽs ad oĩa. Carnalia vero prorſus ĩprobat vt deinceps ſincere fidẽ xp̃i teneãt. Inſtruit etiaȝ moralit' confirmãs q̃dq̃d illi docuerãt. Et ẽ intẽtio ei⁹ in hac ep'la cõfirmare coloſſenſes ĩ eadẽ fide ⁊ doctrina· quã a diſcipul' ei⁹ accepant· ⁊ nõ in alio p̃ter xp̃m ſpem ponẽdã eẽ docere.

Paulus. Solito more ſalutatõeȝ p̃mittit. Qua p̃miſſa d bonis eoꝝ grãs agit· ⁊ fidẽ ⁊ dilectõȝ cõmẽdãs orat vt perficiant in xp̃o cui⁹ bñficia ⁊ p matũ ſm vtrãqȝ naturã cõmendat· deinde ſui miniſterij dignitatem cõmemorans monet ne p philoſophiã vel legis cerimonias ſeducti a xp̃o recedãt

ſ muneribus

Replet⁹ ſum acceptis ab epaphrodito quę miſiſtis in odorem ſuaui
ſ mihi.
ſ hec ſunt hoſtia qua detur vobis vincere hoſtes quam accipit deus placide
tatis· hoſtiam acceptam placenteȝ
ſ vos me repleuiſtis ſ non in terrenis ſed in gloria ſ vt nihil deſit vobis
deo. Deus autem meus impleat
ſ ſcd̃m q' diues eſt· ⁊ plus poteſt dare q̃ȝ quis mereatur
om̃e deſideriũ vr̃m ſcd̃m diuitias
† ſ per quem omnia ſ deus impleat inde autẽ ei gratię.
ſuas ĩ gloria † ĩ chriſto iheſu. Deo
ſ vſqȝ
autem ⁊ patri noſtro gloria in ſęcula ſęculorum amen. Salutate om
ſ q' ſanctus eſt· a chriſto eſt
nem ſanctum in chriſto iheſu. Salutant vos qui mecuȝ ſunt fratres
Salutant vos omnes ſancti· ma
ſ hos ſignificat propenſiorem affectum habere circa illos.
xime autem qui de cęſaris domo ſunt. Gratia domini noſtri iheſu
† ſ ratione· vt ſemper ſana ſit· ⁊ in ſpiritualibus abundet.
chriſti cum † ſpiritu veſtro amen.

Epiſtola ad philippenſes explicit.
Argumentum in epiſtolam ad coloſſenſes incipit.

COloſſenſes ſicut ⁊ laodicenſes ſunt aſiani· ⁊ ipſi p̃uẽti erãt a pſeudo apoſtolis· nec ad hos acceſſit ipſe apoſtolus. Sed eos per epiſtolam corrigit. Audierant eni verbum ab archippo· qui ⁊ miniſterium in eos accepit. Ergo apoſtolus iam ligatus ſcribit eis ab epheſo per tichicum diaconem· ⁊ oneſimum acolythum.

C. I.

ſ cognito omnibus noĩe
PAulus apo
Ecce autoritas dicendorum
ſtolus iheſu chriſti
ſ quod non pſeudo.
per voluntateȝ dei
ſ qui eſt vir magnę autoritatis ſ ſcripſit.
⁊ thimotheus frater· his qui ſunt
ſ maioribus ſ minoribus.
coloſſis ſanctis ⁊ fidelibus fratri
† ſ Et quia ſancti ⁊ fideles eſt ſ per gratiã chriſti· non in lege. ſ hoc modo ſalutat ſ remiſſio peccatorum
bus † in chriſto iheſu. Gratia vo
† ſ mentis reconciliatio ad deum ſ quia deus. et pater poteſt et vult·
bis ⁊ † pax a deo patre noſtro· ⁊ domino iheſu chriſto. Gratias agi

ſ quia deus ⁊ pater: poteſt ⁊ vult
mus deo ⁊ patri domini noſtri iheſu
ſ per quem nobis omnia ſ etiaȝ † ſ vt creſcatis in melius.
ſu chriſti· ſemper pro vobis † orantes
† ſ Ecce vnde gratias agit ſ qua creditis ipſuȝ deum ⁊ hominem eſſe † ſ eſſe
tes· † audientes fidem veſtram † in
† ſ non ocioſam ſ per operis exhibitionem prouenientis ex ea oſtenſam
chriſto iheſu· ⁊ dilectionẽ † quã habetis in ſanctos omnes· propter
ſ non humanam laudem· non pro terreno emolimento. ſ rem ſperatam. † ſ modo non apparet ſ tantum ab eterno reddenda
ſpem † quę repoſita eſt vobis in cęlis· † quam audiſtis in verbo veri
† ſ quo ergo res tam latens ſperatur ſ vt certã haberetis ſ Quod tenendum eſt· quia ⁊ plene verum· ⁊ bonum nuncium· ne ergo alibi ſpem illam queratis· quaȝ prius intellexiſtis.
† ſ euangelium ſ non primi habuiſtis· ſed per alios venit ad vos· nec ſoli habetis.
tatis euangelij † quod peruenit ad vos· ſicut ⁊ in vniuerſo mundo eſt
ſ fructificare facit † ſ creſcere facit
⁊ fructificat † ⁊ creſcit· ſicut ⁊ in vo
ſ eſt ſ per archippum ſ non per ſuperadductos· ſed per primos ſ credendo
bis ex ea die qua audiſtis et co
ſ diſcernendo † ſ Scilicet ſ quod totũ ex deo.
gnouiſtis † gratiam dei in veritate
ſ a prima die audiſtis veritatem· ſicut poſt didiciſtis eſſe veritatem per epaphram. In ore duorum ſtat omne ver· † ſ predicationem archippi cõfirmante,
ſic didiciſtis ab † epaphra chariſſimo ⁊ † conſeruo noſtro qui eſt fide
† ſ quia nobiſcum predicator
† ſ pro ſalute veſtra ſ non p veſtris reb⁹ ſ electus a chriſto· vel q2 dona dei miſtrat· vel chriſto offert bona veſtra
lis † pro vobis miniſter chriſti iheſu: qui ⁊ manifeſtauit nobis dile
ſ ad deum ⁊ proximum ſ fundataȝ ſ ſancto non in carne ſ ecce quid orat
ctionem veſtrã † in ſpiritu. Ideo
ſ hec de vobis
⁊ nos ex qua die audiuimus· non
ſ pro vobis † ſ quaſi pro meritis que pro vobis exhibemus.
ceſſamus orantes ⁊ † poſtulantes
ſ vt plene cognoſcatis quid deus velit· quid nõ ⁊ hoc per partes exequitur;
vt impleamini agnitione voluntatis eius· in omni † ſapientia ⁊ intel
ſ Scilicet † ſ rerum· que actiue vite ſunt.
ſ cognitione ſpiritualium· que ſunt contemplatiue † ſ poſt ſ operando bene ſ agatis per bona opera.
lectu ſpiritali· † vt ambulantes
ſ vt deceat deũ· vel digni eo premio † ſ ita ſcilicȝ ſ negocia vite actiue et contemplatiue ſ deo
digne † deo per omnia placentes
ſ et ſ in maius.
in omni opere bono fructificãtes·
ſ per hanc vite puritatem. † ſ in cogitatione deitatis ſ Et poſt hanc promotionem oramus ne relabamini
⁊ creſcentes in † ſcientia dei· in omni virtute confortati. ſecũdum po
ſ ab eo qui illuminare potuit ſ manentes
tentiam claritatis eius. In omni
ſ contra aduerſa ſ diutini laboris ſ Et hoc non ex triſticia vel neceſſitate
patia ⁊ longanimitate cũ gaudio

Tandẽ oẽs ſimul ſm ſexus ⁊ ętates ⁊ condicões moraliter ĩſtruit ⁊ ĩ fine archippũ cõmonȝ ſollicitũ fore ſuſcepti miſterij· p̃mittẽs ãt ſalutatõȝ ait. Gra ⁊c.

Apoſtolus. Nota oib⁹ dignitate. Recte hic apl'm ſe noĩat· q2 ⁊ his apl'us erat· q̃bus p diſcipulos ſuos p̃dicauerat.

Gratias agimus. Oñdit bona q̃ receperũt· vñ pro his gratias agit.

Sicut et in vobis. Id eſt· ita pure ⁊ vere· ſicut p me ⁊ alios venit in vniũſum mundũ· ⁊ adhuc manet in eo. Q. nõ min⁹ vobis factũ eſt q̃ȝ in alijs eccleſijs· cum ſit in mũdo euãgeliũ· fructificat ibi p bona opera ⁊ creſcit augmẽto ſciẽtię· vel numero fideliũ Nõ per hoc q' pl⁹ habeãt q̃ȝ vos· ſ ita h' facit: ſicut ẽ in vobis· ⁊ idõ nil debetis ſupaddere.

Pro vobis. Quoꝝ ſalutẽ deſiderans cepit archippuȝ adiuuare.

In ſpiritu. Q2 pro ſpũalibus nõ pro carnalibꝰ diligitis

Impleamini in oĩ ſa. Magnũ eſt plene ſcire q̃d deus velit· in oibꝰ reb⁹ actiuę vitę ⁊ cõtẽplatiuę.

In ſcientia dei Ut non ignorẽt ſidei ſuę ſpẽm. i. rẽ ſperatã vñ firmi erũt.

In omni virtute. Uos dico confortati a deo in omni virtute· caſtitate· ſ· et cęteris. Qđ bene põt ille qui eſt claritas patris· i· filius. Uel ſm quod claram cognitõnem vobis dedit.